

Internationell samverkan

5

Förslag till statsbudget för 2005

Internationell samverkan

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	7
2	Internationell samverkan	9
2.1	Omfattning.....	9
2.2	Utgiftsutvecklingen	9
3	Utrikes- och säkerhetspolitik.....	11
3.1	Omfattning.....	11
3.2	Utgiftsutveckling	12
3.3	Mål.....	12
3.4	Politikens inriktning	12
3.5	Insatser.....	17
3.6	Resultatbedömning	20
3.7	Revisionens iakttagelser.....	24
3.8	Budgetförslag.....	24
3.8.1	5:1 Bidrag till vissa internationella organisationer	24
3.8.2	5:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	27
3.8.3	5:3 Nordiskt samarbete.....	31
3.8.4	5:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet.....	31
3.8.5	5:5 Inspektionen för strategiska produkter.....	32
3.8.6	5:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning	34
3.8.7	5:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	35
3.8.8	5:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet.....	35
3.8.9	5:9 Svenska institutet	36
3.8.10	5:10 Information om Sverige i utlandet.....	38
3.8.11	5:11 Samarbete inom Östersjöregionen.....	39

Tabellförteckning

Anslagsbelopp	7
Tabell 2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområdet	9
Tabell 2.2 Härledning av ramnivån 2005–2007. Utgiftsområde 5 Internationell samverkan	10
Tabell 2.3 Ramnivå 2005 realekonomiskt fördelad. Utgiftsområde 5 Internationell samverkan	10
Tabell 2.4 Skatteavvikelser inom politikområdet Utrikes- och säkerhetspolitik	10
Tabell 3.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 5	12
Tabell 3.2 Anslagsutveckling	24
Tabell 3.3 Intäkter till inkomstitel	25
Tabell 3.4 Härledning av anslagsnivån 2005–2007, för 5:1 Bidrag till vissa internationella organisationer	27
Tabell 3.5 Anslagsutveckling	27
Tabell 3.6 Bemyndigande om ekonomiska åtaganden	29
Tabell 3.7 Härledning av anslagsnivån 2005–2007, för 5:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	30
Tabell 3.8 Anslagsutveckling	31
Tabell 3.9 Härledning av anslagsnivån 2005–2007, för 5:3 Nordiskt samarbete	31
Tabell 3.10 Anslagsutveckling	31
Tabell 3.11 Härledning av anslagsnivån 2005–2007, för 5:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	32
Tabell 3.12 Anslagsutveckling	32
Tabell 3.13 Offentligrättslig verksamhet	32
Tabell 3.14 Härledning av anslagsnivån 2005–2007, för 5:5 Inspektionen för strategiska produkter	33
Tabell 3.15 Anslagsutveckling	34
Tabell 3.16 Härledning av anslagsnivån 2005–2007, för 5:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning	34
Tabell 3.17 Anslagsutveckling	35
Tabell 3.18 Härledning av anslagsnivån 2005–2007, för	35
Tabell 3.19 Anslagsutveckling	35
Tabell 3.20 Härledning av anslagsnivån 2005–2007, för 5:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)	36
Tabell 3.21 Anslagsutveckling	36
Tabell 3.22 Uppdragsverksamhet	37
Tabell 3.23 Bemyndigande om ekonomiska åtaganden	38
Tabell 3.24 Härledning av anslagsnivån 2005–2007, för 5:9 Svenska institutet	38
Tabell 3.25 Anslagsutveckling	38
Tabell 3.26 Härledning av anslagsnivån 2005–2007, för 5:10 Information om Sverige i utlandet	39
Tabell 3.27 Anslagsutveckling	39

Tabell 3.28 Härledning av anslagsnivån 2005–2007, för 5:11 Samarbete inom
Östersjöregionen..... 39

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

1. bemyndigar regeringen att under 2005 för ramanslaget 5:2 *Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 130 000 000 kronor efter 2005 (avsnitt 3.8.2),
2. bemyndigar regeringen att under 2005 för ramanslaget 5:9 *Svenska institutet* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 4 000 000 kronor efter 2005 (avsnitt 3.8.9),
3. för budgetåret 2005 anvisar anslagen under utgiftsområde 5 *Internationell samverkan* enligt följande uppställning:

Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag		Anslagstyp	
5:1	Bidrag till vissa internationella organisationer	ramanslag	884 450
5:2	Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	ramanslag	130 451
5:3	Nordiskt samarbete	ramanslag	21 122
5:4	Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	ramanslag	4 000
5:5	Inspektionen för strategiska produkter	ramanslag	24 370
5:6	Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning	ramanslag	29 240
5:7	Bidrag till Sthlm internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	obetecknat anslag	26 727
5:8	Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)	obetecknat anslag	12 177
5:9	Svenska institutet	ramanslag	75 298
5:10	Information om Sverige i utlandet	ramanslag	9 747
5:11	Samarbete inom Östersjöregionen	ramanslag	22 000
Summa:			1 239 582

2 Internationell samverkan

2.1 Omfattning

Utgiftsområdet Internationell samverkan omfattar politikområdet Utrikes- och säkerhetspolitik.

2.2 Utgiftsutvecklingen

Tabell 2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområdet

Miljoner kronor

	Utfall 2003	Budget 2004 ¹	Prognos 2004	Förslag 2005 ²	Beräknat 2006	Beräknat 2007
Politikområde 5	1 115	1 257	1 278	1 240	1 242	1 246
Totalt för utgiftsområde 5	1 115	1 257	1 278	1 240	1 242	1 246

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2004 års ekonomiska vårproposition (bet. 2003/04:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2005.

² Inklusive valutaomräkning

Tabell 2.2 Härledning av ramnivån 2005–2007. Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Miljoner kronor

	2005	2006	2007
Anvisat 2004 ¹	1257	1257	1257
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	2	4	8
Beslut	-2	-2	-2
Överföring till/från andra utgiftsområden	24	24	24
Övrigt	-41	-41	-41
Ny ramnivå	1 240	1 242	1 246

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2003 (bet. 2003/04:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Inklusiva valutaomräkning

Tabell 2.3 Ramnivå 2005 realekonomiskt fördelad. Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Miljoner kronor

Transfereringar ¹	998
Verksamhetsutgifter ²	242
Investeringar ³	0
Summa ramnivå	1 240

Den realekonomiska fördelningen baseras på utfallet 2003 samt kända förändringar av anslagens användning.

¹ Med transfereringar avses inkomstöverföringar dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation

² Med verksamhetsutgifter avses resurser som de statliga myndigheterna använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

³ Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

Tabell 2.4 Skatteavvikelser inom politikområdet Utrikes- och säkerhetspolitik

Miljoner kronor

	Prognos 2004	Prognos 2005
Kostnadsersättning till viss personal på SIPRI	2	2
Totalt för politikområdet Utrikes- och säkerhetspolitik	2	2

Samhällets stöd till företag och hushåll inom utgiftsområde 5 redovisas i huvudsak på statsbudgetens utgiftssida. Vid sidan av dessa stöd finns det även stöd på budgetens inkomstsida i form av avvikelser från en likformig beskattning (s.k. skatteavvikelser). Avvikelser från en likformig beskattning utgör en skatteförmån om t.ex. en viss grupp av skattskyldiga omfattas av en skattelättnad i förhållande till en likformig beskattning och som en skattesanktion om det rör sig om ett ”överuttag” av skatt. Många av skatteavvikelserna har införts, mer eller mindre uttalat, som medel inom specifika politikområden som t.ex. konjunktur-, bostads-, miljö- eller arbetsmarknadspolitik. Dessa avvikelser påverkar statsbudgetens saldo och kan därför jämföras med stöd på budgetens utgiftssida. En utförlig beskrivning av redovisningen av skatteavvikelser finns i bilaga 2 till 2004 års ekonomiska vårproposition. I det följande redovisas de nettoberäknade skatteavvikelserna med politikområdesanknytning som är att hänföra till utgiftsområde 5.

Ersättning avseende ökade levnadskostnader, skolavgifter för barn, samt fri bostad är ej skattepliktig när ersättningen anvisats av styrelsen för SIPRI till vissa utländska forskare. Skattefriheten har motiverats med svårigheten att rekrytera forskare. Skatteavvikelsen avser inkomstskatt och särskild löneskatt för den del av ersättningen som överstiger merkostnaden.

3 Utrikes- och säkerhetspolitik

3.1 Omfattning

Politikområdet omfattar frågor som gäller Sveriges förhållande till och överenskommelser med andra stater och internationella organisationer. Inom politikområdet verkar två myndigheter: Inspektionen för strategiska produkter och Svenska institutet.

3.2 Utgiftsutveckling

Tabell 3.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 5

Miljoner kronor

Anslag	Utfall 2003	Budget 2004 ¹	Prognos 2004	Förslag 2005	Beräknat 2006	Beräknat 2007	
5:1 ²	Bidrag till vissa internationella organisationer	791,2	929,9	920,8	884,5	891,5	891,5
5:2	Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	130,9	127,1	162,4	130,5	132,2	134,6
5:3 ³	Nordiskt samarbete	9,2	11,2	12,0	21,1	14,1	14,1
5:4	Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	2,4	5,4	3,4	4,0	4,0	4,0
5:5	Inspektionen för strategiska produkter	20,9	25,0	23,5	24,4	24,6	25,0
5:6 ⁴	Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning	28,7	28,4	28,2	29,2	29,2	29,2
5:7	Bidrag till Sthlm internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	26,0	26,5	26,0	26,7	26,7	26,7
5:8	Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)	13,5	11,3	11,1	12,2	12,2	12,2
5:9	Svenska institutet	67,5	74,4	73,0	75,3	76,0	77,3
5:10 ⁵	Information om Sverige i utlandet	24,3	18,2	17,8	9,7	9,7	9,7
5:11	Samarbete inom Östersjöregionen				22,0	22,0	22,0
Totalt	för utgiftsområde 5	1 114,6	1 257,4	1 278,2	1 239,6	1 242,2	1 246,3

¹ Inklusive förslag till tilläggsbudget i samband med budgetproposition för 2005.

² Inkluderar följande anslag enligt statsbudgeten för 2003: 5:3 Bidrag för vissa internationella organisationer, 5:4 Nordiska ministerrådet, 5:5 Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD).

³ Inkluderar följande anslag enligt statsbudgeten för 2003: 5:1 Nordiskt samarbete, 5:17 Föreningen Norden.

⁴ Inkluderar följande anslag enligt statsbudgeten för 2003: 5:9 Utredningar och andra insatser på det utrikespolitiska området, 5:10 Information och studier om säkerhetspolitik och fredsförmedling, 5:12 Forskning till stöd för nedrustning och internationell säkerhet, 5:14 Forskningsverksamhet av särskild utrikes- och säkerhetspolitisk betydelse.

⁵ Inkluderar följande anslag enligt statsbudgeten för 2003: 5:8 Övrig information om Sverige i utlandet, 5:16 Europainformation m.m.

3.3 Mål

Målet för politikområdet är att säkerställa Sveriges intressen i förbindelserna med andra länder.

3.4 Politikens inriktning

Medlemskap i internationella organisationer är fortsatt det centrala redskapet i svensk utrikespolitik. Regeringen verkar för att de instrument som finns inom internationella organisationer och i vars arbete vi deltar, används så effektivt

som möjligt. Det gäller Europeiska unionen (EU), inklusive inom ramen för EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik (GUSP), liksom Förenta Nationerna (FN), Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) och andra organisationer. Samverkan mellan olika diplomatiska, civila och militära krishanteringsinsatser, humanitärt bistånd och utvecklings-samarbete blir allt viktigare. Sverige verkar för att stärka samordningen mellan de internationella organisationer som genomför sådana insatser.

Sverige är militärt alliansfritt. Detta är en politik som under lång tid tjänat oss väl. Det

säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde är tryggare än på mycket länge. Samtidigt hotas säkerheten av nya globala och komplexa hot. Terrorism, risken för spridning av massförstörelsevapen och att sådana kommer till användning, organiserad brottslighet och människohandel är exempel på företeelser som hotar vår och andras säkerhet. Även klimatförändringar och överutnyttjande av naturresurser utgör allvarliga hot. Internationellt samarbete behövs för att bekämpa dessa företeelser. För svenskt vidkommande utgör FN och EU de främsta fora för sådant samarbete. Medlemskap i OSSE och Europarådet samt vårt samarbete med Nato/PFF är också av central betydelse.

Medlemskapet i FN är centralt i Sveriges utrikespolitik. Genom dess världsomfattande medlemskap åtnjuter organisationen en unik politisk legitimitet när det gäller att hantera akuta kriser och möta de långsiktiga globala utmaningar som världen står inför. Förväntningarna och kraven på FN är idag större än någonsin, vilket innebär att FN måste stå rustat för att kunna fatta svåra beslut och agera i situationer som hotar internationell fred och säkerhet.

Målen för EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik (GUSP) inkluderar att bevara freden, stärka den internationella säkerheten, befästa demokratin, rättsstatsprincipen och respekten för de mänskliga rättigheterna. Sverige bidrar aktivt till EU:s arbete för att stärka GUSP och göra det möjligt för EU att svara upp mot de övergripande målen för GUSP. Regeringen kommer att verka för att EU fortsätter att stärka sin förmåga att på ett effektivt och samstämmigt sätt förebygga och agera vid internationella konflikter. Inom ramen för ESDP deltar Sverige aktivt för att bygga upp EU:s snabbinsatsförmåga

Sverige skall fortsätta att spela en central roll i det *internationella nedrustnings- och ickespridningsarbetet*. Internationella avtal rörande kärnvapen, biologiska och kemiska vapen bör fullföljas och fördraget om fullständigt förbud mot kärnsprängningar måste träda i kraft så snart som möjligt. Sverige kommer att verka för att 2005 års översynskonferens för ickespridningsavtalet för kärnvapen kan fatta beslut som innebär att tidigare överenskommelser för kärnvapenedrustning genomförs. Förekomsten och effekterna av konventionella vapen måste fortsatt begränsas. Den internationella ramkonventionen som förbjuder eller begränsar användning

av särskilt inhumana vapen skall följas upp liksom förbudet mot truppminor (Ottawakonventionen). Sveriges engagemang för att bekämpa spridning av lätta vapen kommer också att fortsätta. EU:s strategi mot spridning av massförstörelsevapen som antogs i december 2003 på svenskt initiativ skall fördjupas. Sverige skall fortsatt medverka i globala ansträngningar med syftet att stävja spridningen av massförstörelsevapen bland annat genom det s.k. Proliferation Security Initiative och att genomföra nationella åtaganden i enlighet med FN:s säkerhetsrådsresolution 1540/2004 om ickespridning av massförstörelsevapen till icke statliga aktörer. Sverige är en aktör i arbetet med att främja den uppförandekod mot spridning av ballistiska missiler som antogs 2003. Ansträngningarna för nedrustning och ickespridning av kemiska och nukleära vapen fortsätter, också inom ramen för G8:s partnerskap, i vilket Sverige deltar sedan 2003, och genom EU:s gemensamma åtgärd för Ryssland.

Exportkontrollen som ett element i ickespridningspolitiken utgör en viktig del i EU:s strategi och aktionsplan mot spridning av massförstörelsevapen. Sverige bidrar aktivt till strategins och aktionsplanens genomförande på bl.a. exportkontrollområdet. Arbetet på detta område syftar bl.a. till att ytterligare stärka de nationella exportkontrollsystemen i det utvidgade EU. Under perioden maj 2004 – maj 2005 innehar Sverige ordförandeskapet i en av de fem s.k. multilaterala exportkontrollregimerna, Nuclear Suppliers' Group (NSG). I uppdraget ingår bl.a. att företräda NSG i kontakter med tredje land för att främja regimens målsättningar om ickespridning på kärnvapenområdet. På krigsmaterielsidan fortsätter det aktiva svenska deltagandet i det allt intensivare internationella samarbetet för att främja en ansvarsfull exportkontrollpolitik. Arbetet bedrivs dels i EU:s rådsarbetsgrupper, dels inom den s.k. sexstatsgruppen (LoI) samt slutligen i FN:s regi. I ett kortare perspektiv går arbetet ut på ökad transparens – ländernas rapportering samordnas successivt samtidigt som rapporteringsinnehållet ökar. I ett längre perspektiv leder den ökade öppenheten och det allt mer tilltagande samarbetet till en större samsyn vad avser tillämpningen av internationella och nationella riktlinjer för exportkontrollen. Särskild uppmärksamhet – och extra insatser – ägnas och avdelas för det globala problem som den illegala spridningen av lätta

vapen utgör, inte minst i Afrika. Arbetet inom EU för att revidera uppförandekoden för vapenexport kommer att slutföras under 2005. Ökade satsningar kommer också att göras på EU-koordinerad outreachverksamhet för att öka intresset för och kunskapen om ansvarsfull och restriktiv exportpolitik.

OSSE har en central roll i främjandet av säkerhet i Europa. Med utgångspunkt i det breda säkerhetsbegreppet omfattar verksamheten exempelvis rustningskontroll och militärpolitiska aspekter, mänskliga rättigheter och demokrati samt ekonomi- och miljöfrågor. OSSE hanterar i allt större utsträckning gränsöverskridande frågor som sträcker sig över politikområdena, såsom bekämpning av människohandel, antiterrorismåtgärder och gräns säkerhetsfrågor. Därmed kan organisationen spela en viktig roll för att förebygga konflikter och främja säkerhet och stabilitet, en förmåga som stärks av en bred fältnärvaro. Organisationen ger allt större prioritet åt arbetet i Centralasien och södra Kaukasien, vilket Sverige välkomnar. Tyngdpunkten kommer dock inom överskådlig framtid att ligga på Västra Balkan

Genomförande och uppföljning av de policydokument som antogs av OSSE:s deltagande stater under 2003 – strategin för att bemöta hot mot säkerhet och stabilitet i det 21:a århundradet, strategin för ekonomi- och miljöarbetet, handlingsplanen mot människohandel och handlingsplanen för att förbättra situationen för romer – kommer att stå på agendan under 2004 och 2005. Tyngdpunkten i OSSE:s arbete ligger idag på fältverksamheten. Mandaten för de olika fältmissionerna har formulerats utifrån situationen i varje enskilt land med särskild inriktning på demokrati- och institutionsbyggande, inklusive ansvar för genomförande av val, utveckling av media, rättsväsende, mänskliga rättigheter och stöd till förtroendeskapande åtgärder mellan olika befolkningsgrupper. Europarådet spelar en fortsatt central roll för att främja mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer i Europa. Arbetet för att främja den demokratiska utvecklingen i Central- och Östeuropa är en av organisationens viktigaste uppgifter. Sverige verkar för att organisationens arbete skall inriktas på dess kärnområden. En prioriterad uppgift är att reformera och effektivisera Europadomstolen, som övervakar att medlemsstaterna efterlever den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de

grundläggande friheterna. Beslut har fattats om ett tredje toppmöte i Europarådet i maj 2005.

Sverige skall gå i främsta ledet i arbetet för att tillvarata globaliseringens möjligheter och begränsa dess avigsidor. I denna strävan spelar Sveriges stöd för Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) en viktig roll tillsammans med det arbete som bedrivs inom ramen för andra internationella organisationer såsom Världshandelsorganisationen (WTO) och de internationella finansieringsinstitutionerna.

OECD utgör ett forum för policyutveckling och översyn av medlemsländernas politik på basis av kvalificerad analys med inriktning på att bidra till världsekonomin utveckling och främja öppenhet mellan länder. På senare år har OECD blivit allt mer engagerat i horisontella frågor som hållbar utveckling, tillväxt och folkhälsa. Bredden i OECD:s verksamhet underlättar arbete för att koppla samman och finna synergier mellan sakfrågor, vilket bidragit till en ökad förståelse för behovet av samstämmighet mellan olika politikområden.

OECD har också profilerat sig genom att inom sitt kompetensområde skapa tydliga regler och riktlinjer för internationell samverkan. Som exempel kan nämnas OECD:s arbete när det gäller att motverka skatteparadis, penningtvätt och korruption samt att utfärda riktlinjer och standarder för exportkrediter, avbindning av bistånd, miljö och multinationella företag. Sverige stödjer OECD:s arbete på dessa områden och önskar se en ytterligare förstärkning av OECD:s roll i arbetet för att tillvarata globaliseringens möjligheter och begränsa dess risker. Samtidigt ställer globaliseringen OECD inför nya utmaningar som kräver fortsatta ställningstaganden om dess framtida medlemskrets, budget och organisation.

Sverige har ett starkt intresse av att medverka aktivt i den fortlöpande reformprocessen i OECD. Ett slagkraftigt OECD kan spela en central roll för att främja Sveriges mål om hållbar utveckling och fungera som hävstång för svensk tillväxt, en aktiv svensk globaliseringspolitik och Sveriges politik för global utveckling.

Medverkan i *freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet* inklusive krishantering och konfliktförebyggande arbete utgör en prioriterad uppgift för en aktiv svensk utrikespolitik. Svenskt deltagande i fredsfrämjande verksamhet sker i form av såväl militära som civila insatser,

dvs. väpnad trupp, militärobservatörer, observatörer, civilpolis och andra experter bl.a. inom rättsområdet. Svensk medverkan sker inom ramen för olika organisationer och med bred geografisk spridning i syfte att tydliggöra det svenska engagemanget för en fredlig utveckling både inom vårt närområde och globalt.

FN:s globala ansvar för internationell fred och säkerhet har på senare tid inneburit ett kraftigt ökat engagemang i fredsfrämjande verksamhet. Förutom att behovet av insatser har ökat har insatserna fått ett bredare mandat och inkluderar i allt större utsträckning såväl traditionella säkerhetshöjande åtgärder som tidiga fredsbyggande insatser. Detta ställer ökade krav på Sverige. FN:s säkerhetsråd enas allt oftare kring s.k. multifunktionella mandat, vilka möjliggör ett helhetsgrepp över säkerhet, återuppbyggnad och utveckling i det konfliktdrabbade landet. Detta innebär att det utöver militär och civil krishantering samtidigt planeras för insatser som syftar till att avvärja barnsoldater, främja respekten för mänskliga rättigheter, förebygga spridning av HIV/aids, stärka kvinnornas situation i återuppbyggnadsarbetet etc. Sverige är medlem i FN:s snabbinsatsstyrka, Shirbrig, vars uppgift är att med kort varsel kunna ställa fredsbevarande personal till FN:s förfogande under en inledande fas av en fredsbevarande operation. EU:s framväxande snabbinsatsförmåga är också ett stöd till FN.

Poliser har under senare år fått en alltmer framträdande roll i fredsfrämjande insatser, vilket är en utveckling som Sverige arbetat för. Förutom ett ökat behov av poliser föreligger behov av annan personal inom rättssektorn, såsom åklagare, domare och kriminalvårdspersonal för att bygga upp hela rättskedjan, liksom personal med kompetens inom mänskliga rättigheter och institutionsuppbyggnad. Omfattningen av insatserna har utvidgats och kan innebära ansvar för civil administration i en post-konfliktsituation där statsförvaltningen har upphört att fungera.

Det är viktigt för Sverige att bidra till internationella krishanteringsinsatser och andra fredsfrämjande insatser inom ramen för FN samt EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik (GUSP). En synlig svensk roll på detta område kräver ett integrerat synsätt. Flera politikområden berörs. Samverkan mellan olika politikområden i hanteringen av kriser och väpnade konflikter bör fortsatt utökas och effektiviseras.

FN har traditionellt haft en ledande roll vad gäller genomförande av fredsbevarande insatser men organisationen har inte kapacitet att ensam axla ansvaret för sådana insatser. En delvis ny arbetsordning har utvecklats som innebär att FN i ökad utsträckning auktoriserar regionala säkerhetsorganisationer att genomföra fredsfrämjande insatser. För att kunna möta det ökade behovet av fredsfrämjande insatser arbetar Sverige för att stärka kapaciteten hos regionala och subregionala säkerhetsorganisationer inom krishanteringsområdet.

Den säkerhetsfrämjande verksamheten blir en allt viktigare del av det internationella säkerhetsarbetet. Otrygghet och frånvaron av en säker miljö är allvarliga hinder för utveckling. Både civila och militära säkerhetsfrämjande insatser bör därför ses också som viktiga bidrag till Sveriges utvecklingspolitik. Svenska bidrag till säkerhetsfrämjande aktiviteter ges såväl inom multilaterala organisationer som bilateralt och verksamheten berör ett brett spektrum av områden.

Terrorismfrågorna har fått en mer framträdande plats i den internationella säkerhetsdiskussionen, såväl inom FN som EU, liksom i andra organisationer. Sverige verkar inom ramen för dessa för att finna åtgärder mot terrorismen samtidigt som rättssäkerheten måste beaktas.

Sveriges säkerhetspolitiska omgivning genomgår förändringar. Vårt säkerhetsfrämjande samarbete med länderna i Östersjöområdet är alltjämt av stor betydelse, men formerna anpassas till den förändrade säkerhetspolitiska situationen, framförallt utvidgningen av EU och Nato omfattande flertalet av Sveriges grann- och samarbetsländer.

Sveriges samarbete med Nato sker på den militära alliansfrihetens grund och bygger på våra partnerskap inom Euroatlantiska Partnerskapsrådet (EAPR) och Partnerskap för fred (PFF), vårt deltagande i Nato-ledda fredsfrämjande operationer samt samverkan mellan EU och Nato. Sveriges samverkan med Nato är ett viktigt medel för att bidra till internationell fred och säkerhet. Sveriges deltagande i de Nato-ledda fredsfrämjande insatserna i Kosovo, Bosnien-Hercegovina och Afghanistan är därvidlag centralt.

Nya former för säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande insatser har på senare tid, som

uppföljning till beslut fattade vid EAPR:s toppmöte i Prag i november 2002, utvecklats inom ramen för EAPR och Partnerskapet för Fred. En särskild handlingsplan mot terrorism och upprättande av s.k. Trust Funds för säkerhetsfrämjande ändamål är exempel på nya instrument som utvecklas. Balkan, Kaukasien och Centralasien är geografiskt prioriterade områden för denna verksamhet som syftar till att säkra demokratisk kontroll över väpnade styrkor och anpassa dessa till den nya säkerhetspolitiska situationens krav. Det är viktigt att Sverige aktivt kan bidra till detta säkerhetsfrämjande arbete.

Det *nordiska samarbetet* utgår från vårt gemensamma kulturarv och vår språkgemenskap. Det vilar på en grund av gemensamma värderingar i fråga om demokrati, rättvisa och rättsstat. Det vittförgrenade och nära nordiska samarbetet spänner över alla samhällsområden. På många sätt är det nordiska samarbetet unikt vid en internationell jämförelse. För att bibehålla dess centrala roll är det viktigt att samarbetet utvecklas i takt med förändringarna i vår omvärld.

Att samtliga nordiska länder deltar i den europeiska inre marknaden stimulerar det nordiska samarbetet, samtidigt som Norden kan verka pådrivande i det vidare europeiska perspektivet. De baltiska ländernas EU-medlemskap har skapat nya förutsättningar för utvecklingen av det nordisk-baltiska samarbetet. Under år 2003 satte Sverige som ordförande i det nordiska regeringssamarbetet integrationsfrågorna i fokus. Det gällde främst att avveckla gränshinder mellan de nordiska länderna, att utveckla det nordisk-baltiska samarbetet och att stärka det nordiska samarbetet i EU/EES-frågor. Detta arbete kommer att fortsätta.

Föreningen Nordens verksamhet är värdefull och fyller en viktig funktion då det gäller att sprida information och ge det nordiska samarbetet en folklig förankring. Föreningen är också en viktig samarbetspartner vid genomförandet av samnordiska aktiviteter och program.

Det författningsreglerade *konsulära biståndet* är en kärnverksamhet för utrikesförvaltningen. Verksamhetens prioriterade mål är bl.a. att snabbt och effektivt bistå svenska medborgare samt i vissa fall även utländska medborgare fast bosatta i Sverige som råkar i nöd vid besök utomlands. Den tilltagande internationella terrorismen, som på senare år även spridit sig till

Europa, gör att faran för att svenska intressen skall drabbas har ökat och att beredskap måste finnas för att hantera evakuering av svenska medborgare vid krig och oroligheter i omvärlden. Det redan etablerade konsulära samarbetet inom EU kommer att utvidgas. En annan kärnverksamhet är att verka för skydd av barn i internationella situationer. Inom ramen för detta arbete kommer samarbetet inom EU att fördjupas.

Ett viktigt inslag i den svenska politiken är att bidra till internationell avspänning och till att förebygga konflikter, bl.a. genom förtroende- och säkerhetsskapande åtgärder. Det är av fortsatt betydelse att kvalificerad *forskning* och andra insatser rörande Sveriges utrikes- och säkerhetspolitik kan stödjas. Detta stärker generellt regeringens möjligheter och förmåga att utforma och ta ställning till olika handlingsalternativ. Det bidrar också till att stimulera den allmänna debatten kring utrikes- och säkerhetspolitiska frågor. Kvalificerad forskning ägnas också åt den säkerhetspolitiska utvecklingen liksom åt de förändringar som EU genomgår.

Sverige-främjandet, som inkluderar handels- och investeringsfrämjandet och Sverige-profiletering till stöd för främjandet, är sedan några år tillbaka en av utrikesförvaltningens huvuduppgifter. Som ett led i regeringens satsning på tillväxt görs under den närmaste treårsperioden en betydande satsning på nya tjänster vid utlandsmyndigheterna för att främja svenska intressen (inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse). Kompetensfrågorna ges ökad uppmärksamhet inom hela organisationen. Syftet är att utrikesförvaltningens globala nätverk skall vara till maximal nytta för svenskt näringsliv och svenska ekonomiska intressen utomlands. En positiv bild av Sverige i utlandet ökar förtroendet för landet som samarbetspartner och bidrar därmed till ökad tillväxt och sysselsättning, se även under utgiftsområde 24 Näringsliv, politikområde 39 Utrikeshandel, export och investeringsfrämjande.

Ett viktigt samrådsorgan är Nämnden för Sverige-främjande i utlandet (NSU). I NSU ingår Exportrådet, Invest in Sweden Agency (ISA), Svenska institutet (SI), Turistrådet och Utrikesdepartementet. NSU arbetar utifrån en gemensam plattform för Sverige-främjandet och

Sverigeprofilering med målet att medverka till bilden av Sverige som:

- en pålitlig handels- och samarbetspartner,
- en attraktiv marknad för utländska direktinvesteringar,
- ett eftersökt turistmål med ren natur,
- en ledande nation inom högteknologi, forskning och utveckling,
- ett uppskattat land att arbeta, studera och forska i,
- en framstående aktör inom arkitektur, formgivning och design,
- en kreativ kulturnation.

Svenska institutet (SI) och utlandsmyndigheterna i samarbete skall användas som främsta instrument för att främja kontakterna mellan utländska och svenska företrädare för samhällsliv, näringsliv, kultur och forskning. Under år 2005 kommer SI och Utrikesdepartementet tillsammans att vara engagerade i bl.a. markeringen av unionsupplösningen mellan Sverige och Norge, 100-årsfirandet av Dag Hammarskjölds födelse, den gemensamma nordiska paviljongen vid världutställningen i Aichi, Designåret samt aktiviteter kring Ostindienfararen Götheborgs planerade seglats till Kina.

Kraven från allmänhet och massmedier på information om utrikesförvaltningens verksamhet och den svenska regeringens ståndpunkter på det utrikespolitiska området ökar. Utrikesdepartementet och utlandsmyndigheterna söker möta dessa krav med bl.a. förbättrad service och information via Internet och olika initiativ som t.ex. Öppet Hus, seminarier och informationsdagar runt om i landet.

Den Internationella kulturutredningen 2003 (SOU 2003:121), som lämnades till regeringen i december 2003, understryker bl.a. den nära relationen mellan det internationella kulturutbytet och främjandefrågor. Utredningen föreslår också vissa förändringar av Svenska institutets organisation och verksamhet. Regeringen avser att under 2005 återkomma till riksdagen med anledning av utredningens betänkande.

3.5 Insatser

Sveriges bidrar med en obligatorisk avgift till

FN:s budget enligt en av medlemsländerna fastställd bidragsskala. Som framgår av utgiftsområde 7 är Sverige också en av de största bidragsgivarna till FN:s frivilliga program på utvecklingsområdet. Sverige stöder det reformprogram som generalsekreteraren tagit initiativ till och som syftar till att öka organisationens effektivitet samtidigt som den fortsätter att vara ett forum som avspeglar den breda medlemskretsen. Sverige stöder även en förstärkning av FN:s fredsbevarande verksamhet i linje med de rekommendationer som den s.k. Brahimipanelen avlämnat samt genom ett intensifierat arbete i FN för förebyggande av väpnade konflikter.

Sverige har spelat och kommer att fortsätta att spela en aktiv roll inför 2005 års översynskonferens för ickespridningsavtalet för kärnvapen. Det är angeläget att Nedrustningskonferensen (CD) får ett arbetsprogram. Samarbetet inom EU och den gemensamma strategin mot spridning av massförstörelsevapen kommer att intensifieras bl.a. genom förslag till konkreta åtgärder för att vidareutveckla och stärka de internationella nedrustningsavtalen. De globala insatserna mot spridningen av massförstörelsevapen utvecklas och förstärks bl.a. i form av samverkan inom ramen för Proliferation Security Initiative liksom på grundval av FN:s säkerhetsrådsresolution 1540/04, där inte minst exportkontrollfrågorna får ökad tyngd.

Sverige deltar aktivt i arbetet som bedrivs i FN:s generalförsamling (första utskottet), organisationen för förbud mot kemiska vapen (OPCW), FN:s atomenergiorgan (IAEA) samt i den förberedande kommittén för att upprätta det internationella kontrollorganet under provstoppavtalet (CTBT). Arbetet med att genomföra den internationella handlingsplan som FN:s konferens om illegal handel med lätta vapen antagit fortsätter och kräver nationell saksområdesexpertis. Sverige har varit starkt engagerat i förhandlingarna om det nya protokollet om s.k. explosiva lämningar efter krig till 1980 års vapenkonvention (CCW) och kommer att fortsätta arbetet inom denna ram vad gäller fordons- och stridsvagnsminor. Nedrustnings- och ickespridningsinsatser finansieras också genom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd. Detta gäller bl.a. insatser mot spridning av lätta vapen, minröjning liksom aktiviteter genomförda inom ramen för G8:s partnerskap där Sverige deltar sedan 2003.

Främjande av demokrati, respekt för mänskliga rättigheter samt rättsstatens principer är Europarådets huvuduppgift. Europarådet är ett viktigt instrument för arbetet på dessa områden. Verksamheten sträcker sig dock över ett vitt fält och omfattar även sociala frågor, kultur- och utbildningsfrågor etc. Europarådet arbetar genom normbildning, genom samarbets- och biståndsprogram samt genom engagemang i konfliktområden som i västra Balkan och delrepubliken Tjetjenien i syfte att främja en utveckling mot stabilitet och demokrati.

Genom Europarådets program inom den s.k. stabilitetspakten skapas förutsättningar för stärkande av demokrati och respekt för de mänskliga rättigheterna i sydöstra Europa. Den stora tillströmningen av mål i Europadomstolen är bekymmersam. Sverige verkar för att Europadomstolen skall reformeras, så att den fortsatt utgör ett slagkraftigt instrument. Regeringen har i sin skrivelse den 11 mars 2004 redogjort för verksamheten inom Europarådets ministerkommitté (skr. 2003/04:81).

Sverige har, genom stödet till OSSE:s verksamhet bidragit till organisationens fortsatta utveckling som ett regionalt säkerhetsorgan för krishantering, konfliktförebyggande, främjande av säkerhet och stabilitet och en förbättrad tillämpning av de åtaganden som deltagarstaterna gjort på olika områden, såsom demokrati, rättsstatens principer och mänskliga rättigheter, ekonomi och miljö samt rustningskontroll och förtroendeskapande åtgärder. Ett viktigt arbete utförs också av OSSE:s institutioner, Högkommissarien för frågor om nationella minoriteter (HCNM), Kontoret för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter (ODIHR) och Medierepresentanten.

Sverige kommer att fortsätta att ställa personal till förfogande för tjänst i sekretariatet, institutionerna och fältmissionerna. Regeringen har i sin skrivelse den 26 februari 2004 redogjort för verksamheten inom OSSE (skr. 2003/04:82).

Sverige bidrar aktivt till arbetet i OECD genom svenska experter som deltar i OECD:s olika arbetsgrupper och kommittéer, där analys, policydialog och utformande och uppföljning av regler, riktlinjer och rekommendationer bedrivs. Sverige har t.ex. föreslagit att man i OECD studerar betydelsen av inhemska strukturåtgärder för fortsatt handelsliberalisering. Sverige deltar även aktivt i de pågående diskussionerna inom OECD om hur organisationen bör reformeras.

Förutom det obligatoriska bidraget till FN:s fredsfrämjande verksamhet som belastar utgiftsområde 5, finansieras Sveriges deltagande i *freds- och säkerhetsfrämjande insatser* idag genom anslag inom flera politikområden. Utöver utgiftsområde 5 berörs även utgiftsområdena 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet och 7 Internationellt bistånd. Sverige deltar idag i fredsfrämjande insatser som leds av FN, EU, Nato och OSSE. Under 2004 har Sverige deltagit med personal i flertalet av FN:s fredsbevarande missioner. Under 2003 och 2004 har Sverige även mycket framgångsrikt deltagit med militär trupp till MONUC och Artemis i Demokratiska Republiken Kongo och UNMIL i Liberia. De svenska insatserna har bidragit till den övervägande positiva utveckling som har präglat många av FN:s insatsområden, men behovet av fredsbevarande och fredsbyggande insatser är fortfarande stort och växande.

FN:s internationella fredsbevarande verksamhet är särskilt omfattande på den afrikanska kontinenten. Svenska militärobservatörer deltar i missionerna i Etiopien/Eritrea, Demokratiska Republiken Kongo, Sierra Leone, Liberia, samt i den internationella insatsen i Sudan. Sverige bidrar även med en militärrådgivare till FN-kontoret för Västafrika, UNOWA, och ställer en observatör till förfogande till Afrikanska Unionens övervakningsmission i Darfur, Sudan. Vad avser Asien bidrar Sverige till övervakningsmissionen i Korea och observatörsgruppen i Indien/Pakistan. De svenska civila bidragen till FN:s mission i Östtimor kompletteras även med militärobservatörer. I nuläget bidrar Sverige bl.a. med en militärrådgivare till FN:s mission i Afghanistan. Under 2004 har tio polisinstruktörer ställts till Jordan International Police Training Centre's förfogande för utbildning av irakisk polis. Svenska observatörer deltar också i FN:s kommission för stilleståndsövervakning i Palestina samt i FN:s mission i Georgien.

EU har under det senaste decenniet framgångsrikt utvecklats till en utrikespolitisk aktör med förmåga till militär och civil krishantering. Detta har resulterat ibland annat en polisinsats i Bosnien-Hercegovina (EUPM) och militära insatser i Makedonien (Concordia) och i Demokratiska Republiken Kongo (Artemis). När den Nato-ledda insatsen i Bosnien-Hercegovina (SFOR) avslutas i december 2004 inleds EU:s militära krishanteringsinsats

ALTHEA. Under året väntas beslut om nya EU-insatser. De nationella bidragen spelar en viktig roll för att stärka EU:s förmåga att uppfylla sina åtaganden inom GUSP. De bidrag som Sverige ger till de Nato-ledda insatserna i Kosovo, Bosnien-Hercegovina och Afghanistan är en viktig del av Sveriges medverkan i EAPR/PFF. Sverige har utökat sitt bidrag till den internationella säkerhetsstyrkan i Afghanistan, ISAF, bl.a. genom stöd till en regional enhet i norra Afghanistan. ISAF är en insats av stor betydelse för global liksom för europeisk säkerhet samt för den politiska utvecklingen i Afghanistan, och bidrar till att skapa en säkrare omgivning för bistånds- och återuppbyggnadsinsatser.

Utöver deltagande i fredsfrämjande insatser ger regeringen också prioritet åt andra insatser med konfliktförebyggande och konflikthanterande syfte, till stöd för exempelvis medlingsinsatser, rådgivning, eller för att stödja projekt som främjar fred och säkerhet. Stöd har dessutom givits till arbetet med att stärka FN-systemets kapacitet att förebygga väpnade konflikter liksom att i övrigt förändra organisationen så att den lättare skall kunna bemöta dagens globala säkerhetsshot.

Folke Bernadotteakademien (FBA) har under året fortsatt arbetet med att, genom bl.a. utbildningsinsatser, bidra till att stärka den svenska och internationella förmågan för internationella katastrof-, krishanterings- och fredsinsatser.

Under hösten 2003 inrättades den oberoende kommissionen om massförstörelsevapen, vars syfte är att bidra till att skapa nytt politiskt fokus och ge nya impulser till det internationella arbetet rörande nedrustning och ickespridning av massförstörelsevapen och missiler. Kommissionens arbete stöds av ett Stockholmsbaserat sekretariat. Kommissionen avser presentera en slutrapport under hösten 2005.

Arbete pågår under hela år 2004 med att förbereda högtidlighållandet av 100-årsminnet av Dag Hammarskjölds födelse. En mängd aktiviteter planeras för jubileumsåret 2005, bl.a. konferenser, seminarier och kulturella evenemang.

Sveriges säkerhetspolitiska omgivning genomgår förändringar. Dessutom diskuteras intensivt inom EU frågor som rör Unionens framtid. En betydande del av resurserna för forskning och information satsas därför på konfliktförebyggande och krishantering. I samverkan med de ledande utrikes- och säkerhetspolitiska forsk-

ningsinstitutionerna i Sverige har framtida forsknings- och analysområden identifierats.

Sverige verkar inom Nordiska ministerrådet för att utveckla det *nordiska samarbetet* som en del av Sveriges Europapolitik. Därvid utnyttjas de nordiska samarbetsstrukturerna för avstämning och agerande i EU/EES-frågor och för att nordiskt samarbete med närområdet ska bli ett strategiskt komplement till bilateralt och annat regionalt samarbete. Sverige verkar också för en fortsatt reformering av det nordiska samarbetet och för en utveckling av den språkliga och kulturella gemenskapen.

Det svenska ordförandeskapet följs nu upp på bred basis. En översyn görs av det nordiska samarbetet med de baltiska länderna och nordvästra Ryssland. Vidare genomförs en revidering av den nordiska strategin för hållbar utveckling.

Bidraget till Föreningen Nordens allmänna verksamhet, för informationsverksamhet och kultur- och utbildningsinsatser, har betydelse för att föreningen ska kunna medverka till att hålla samman projekt som genomförs i samarbete med regeringen och med Nordiska ministerrådet. Sverige vill verka för en förstärkning av den Svensk-danska kulturfonden. Sverige kommer också att medverka i samband med 100-årsmarkeringen år 2005 av unionsupplösningen mellan Sverige och Norge.

För att uppfylla målen för den *konsulära verksamheten* planeras för budgetåret 2005 installation av ett globalt on-line datorstöd för att på ett effektivt och professionellt sätt hantera en alltmer tids- och resurskrävande mängd konsulära ärenden. Det innebär att arbetsmetoderna förändras och modern teknik införs. Projektet är även ett led i regeringens strävan om 24-timmarsmyndighet och IT Government. Under budgetåret 2005 kommer ett internationellt seminarium att anordnas i syfte att verka för skydd av barn i internationella situationer. Förhoppningen är att framgent kunna arrangera sådana internationella seminarier varje år. För att den efterfrågestyrda och regelverksbundna verksamheten skall fungera effektivt riktades fokus förra budgetåret även på två insatser, utbildning och planering för införande av ett skräddarsytt datorstöd. Kurser gavs till olika kategorier av tjänstemän vid utlandsmyndigheterna, från tillträdande myndighetschefer, ansvariga handläggare, vikarier och jourhavare till lokalanställd personal. För den senare kategorin genomfördes

ett regionalt seminarium i Bangkok under hösten 2003 för lokalanställda i Sydostasien (det första seminariet hölls i Bogotá och gällde länderna i Syd- och Mellanamerika). Insatserna gjordes med stor framgång.

Regeringens stöd till *forskning, utredningar, seminarier m.m.* fortsätter att bidra till arbetet med att främja och informera om den svenska utrikes- och säkerhetspolitiken samt för att bidra till att föra det internationella nedrustnings- och ickespridningsarbetet samt exportkontrollfrågorna framåt.

Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) fortsätter att leverera teknisk expertis och underlag vid internationella förhandlingar rörande t.ex. kemiska och biologiska vapen. Sverige leder bland annat en särskild arbetsgrupp inom ramen för provstoppsavtalet CTBT med ansvar för förberedelserna för avtalets verifikationsfrågor.

SIPRI bedriver forskning huvudsakligen inom områdena nedrustning och ickespridning, regional säkerhetspolitik och militära utgifter. Forskningsresultaten publiceras löpande i rapportform. Vidare utges årligen den välrenommerade årsboken, i vilken utvecklingen på områdena säkerhet och konflikter, militära utgifter samt nedrustning, ickespridning och vapenkontroll analyseras.

Svenska institutet (SI) ger bl.a. stöd till och medverkar i utställningar, gästspel, filmvisningar och andra presentationer i utlandet. För utlandsmyndigheterna gäller att de skall komplettera och förstärka denna verksamhet med ett långsiktigt nätverksbyggande. SI har under de senaste åren, parallellt med en omfattande löpande verksamhet avseende Sverigeinformation samt utbildnings- och forskningsutbyte, tillsammans med utlandsmyndigheterna genomfört betydande svenska presentationer av svensk kultur och samhälle i bl.a. S:t Petersburg, Madrid, Rom och London, i Brasilien, Chile och Mexico, samt i Ungern, Rumänien och på Balkan. Även i andra länder har utlandsmyndigheter genomfört större främjandesatsningar inom svenska profilområden som IT, bioteknik, musik, design, mode, mat m.m. med stöd av bl.a. SI. Institutets medverkan till utställningar, filmvisningar och seminarier om bl.a. svensk litteratur har varit efterfrågade och omfattande. Filmen *Lilja 4-ever* och Orienteaterns föreställning *Barnkonventionen* är exempel där SI medverkat till visningar och seminarier om trafficking och barnens rättigheter. Svenska institutet admi-

nistrerar vidare NSU-organisationernas webbportal för Sverigeinformation *www.sweden.se* – "the official gateway to Sweden". I webbportalen ingår en digital bildbank och ett intranät, Sweden Promotion Forum, där tjänstemän med ansvar för främjandefrågor kan utbyta information och erfarenheter.

Utlandsmyndigheternas webbplatser fungerar som effektiva miniportaler för Sverigeinformation och Sverigefrämjande. En kontinuerlig kvalitetssäkring och vidareutveckling av de webb?baserade informationskällorna är viktig för att upprätthålla Sveriges anseende som en nation med hög kompetens på IT-området.

Främjandet av svenska intressen i utlandet berör flera utgiftsområden. Utöver utgiftsområde 5 Internationell samverkan kan främst nämnas utgiftsområde 24 Näringsliv samt utgiftsområde 17 Kulturpolitik. Handels- och investeringsfrämjande är ett särskilt delområde inom politikområde 39 Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande och behandlas närmare under utgiftsområde 24 Näringsliv. Inom politikområdet avsätts också särskilda resurser för Sverigeprofilering genom Nämnden för Sverigefrämjande i utlandet (NSU).

Varje departement ansvarar för information om EU-arbetet inom sitt område. Utrikesdepartementet har kvar ansvaret för viss övergripande information som t.ex. publicering av årsboken om EU-arbetet.

3.6 Resultatbedömning

Utrikespolitikens konkreta resultat är ofta svåra att få en uppfattning om vid enskilda tidpunkter eller på kortare sikt. Det är ofta inte möjligt att isolera en svensk insats från andra faktorer som påverkar utvecklingen. Däremot finns det större möjligheter att bedöma hur de utrikespolitiska målen har uppnåtts, eller hur effektivt insatserna arbetar för inriktningen av Sveriges politik.

För att FN skall kunna genomföra sin verksamhet är det nödvändigt att medlemsländerna fullgör sina åtaganden, vilket Sverige gör. En prioriterad fråga för Sverige har varit att fortsatt medverka i strävanden att reformera FN och ge världsorganisationen större effektivitet. Det är områden som kräver långsiktigt engagemang och där Sveriges ansträngningar har varit betydelse-

fulla. Sverige arbetar aktivt för att FN skall utveckla ett system med resultatbaserad budget.

Målsättningen för det svenska *nedrustnings- och ickespridningsarbetet* är att under strikt och effektiv kontroll avskaffa massförstörelsevapen. Det internationella förhandlingsarbetet för detta ändamål är svårförutsägbart på kort och medellång sikt. Sammantaget bedöms emellertid att Sverige, genom politiska initiativ liksom genom kompetent teknisk sakområdesexpertis, haft gott inflytande och goda möjligheter att påverka inriktningen mot universalitet, bättre kontroll och verifikation i nedrustnings- och ickespridningsfrågor samt till stöd för internationella arrangemang för exportkontroll, såväl inom ramen för FN som i EU. Kontakterna med svenska icke-statliga organisationer på nedrustningsområdet har också bidragit till hög svensk profil på detta verksamhetsfält.

Ordförandeskapet i Nuclear Suppliers' Group (NSG) innehas under en tolv månadersperiod från maj 2004. En viktig uppgift är bl.a. att företräda NSG i kontakterna med tredje land för att främja regimens icke-spridningsmålsättningar på kärnvapenområdet. Sverige har med kraft verkat för att *exportkontrollregimerna* skall införa en generalklausul i riktlinjerna för sin verksamhet, som gör det möjligt att även kunna kontrollera export av sådana varor och teknologier som inte är uppförda på regimernas kontrollistor, om det finns skäl att misstänka att de kan komma att användas för tillverkning av massförstörelsevapen och deras vapenbärare. Under 2004 har målet uppnåtts att samtliga regimer nu gjort sådana ändringar i riktlinjerna. Sverige har under året också aktivt bidragit till att ytterligare stärka informationsutbytet i regimerna. Inom sektorn för krigsmateriel har transparensen ökat påtagligt såväl i ett EU- som i ett FN-perspektiv. Problematiken kring den illegala spridningen av lätta vapen, inklusive kopplingen till terrorism, återfinns numera på dagordningen för alla internationella seminarier, s.k. workshops och översyner som årligen äger rum i olika fora. Det finns idag en lyhördhet och beredvillighet att låta de nationella exportbesluten i allt större omfattning spegla gemensamma uppfattningar i det internationella samfundet.

EU:s roll vad gäller frågor som rör krishantering, konfliktlösning och konfliktförebyggande verksamhet har ökat och kommer att fortsätta öka. Rådets nya organ och strukturer inom GUSP har blivit alltmer operativt inriktade.

Detta ligger i linje med Regeringens målsättning. Samtidigt bör framhållas att GUSP-budgeten på europeisk nivå visa sig otillräcklig för att möta EU:s nya utmaningar. Anslaget 5:2 *freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet* har använts där nationell finansiering för genomförande av gemensamma insatser är påkallad i syfte att stärka EU:s förmåga att uppfylla sina åtaganden inom GUSP. Svenska medel har bidragit till finansieringen av Satellitcentret i Torrejón i Spanien och Institutet för säkerhetspolitiska studier i Paris. Anslaget har också använts för finansiering av nationella experter som arbetar på organ inom ramen för GUSP.

Av Europarådets totala budget går 38 procent till dess programverksamhet och 22 procent till domstolen för de mänskliga rättigheterna. Stödet till domstolen är högt prioriterat och Sverige har aktivt deltagit i arbetet för en reformering av domstolen. Inom programverksamheten läggs störst andel resurser (knappt 60 procent) för åtaganden inom kärnområdena demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer, något som Sverige prioriterar. Genom extra bidrag stödjer Sverige ett projekt mot människohandel i södra Kaukasien. Sverige ställer en juridisk expert till förfogande med ansvar för att genomföra samarbetsprogram som rör kampen mot sexuellt utnyttjande av barn.

Den största andelen av OSSE:s budget, 80 procent, går till fältverksamheten vilket Sverige har givit högsta prioritet. Utöver att ställa personal till förfogande har Sverige genom bidrag från (utgiftsområde 7) Internationellt bistånd finansierat fältinsatser till stöd för bl.a. främjande av mänskliga rättigheter, minoritetsrättigheter, jämställdhet, regionalt miljösamarbete, minröjning och åtgärder för att bekämpa människohandel. Under 2003 under ett aktivt nederländskt OSSE-ordförandeskap drevs förhandlingar i hamn på en rad områden, vilket resulterade i att ett antal policydokument kunde antas. Sverige var starkt pådrivande i förhandlingarna om OSSE:s strategi för att bemöta säkerhet och stabilitet i det 21:a århundradet samt OSSE:s handlingsplan för bekämpning av människohandel, och fick också gehör för sina synpunkter om vikten av konfliktförebyggande och av förbättrat samarbete mellan internationella organisationer i det förra fallet samt om upprättandet av en särskild representant med ansvar för frågan om människohandel i det senare.

Få internationella organisationer är så väl lämpade som OECD att såväl gripa sig an sektorsöverskridande problem med kvalificerad ekonomisk analys, som att engageras i en aktiv globaliseringspolitik. Det pågående reformarbetet i OECD har inneburit viktiga steg för att förbättra den finansiella styrningen och effektiviteten i organisationen. Under 2004 genomfördes den första systematiska utvärderingen av OECD:s verksamhetsresultat. Utvärderingen visar att medlemsländerna bedömer såväl kvaliteten som genomslaget högt för OECD:s verksamhet. OECD:s statistiska databaser som möjliggör jämförelser mellan medlemsstater värderas särskilt högt. Utvärderingen visar även att 20 procent av OECD:s verksamhetsmål inte har slutförts i tid, vilket dock huvudsakligen är ett problem för verksamheter som finansierats med frivilliga bidrag utanför OECD:s ordinarie budget.

Sveriges medverkan i denna omfattande utvärderingsprocess är också en viktig byggsten för att få till stånd tydligare svenska prioriteringar i OECD-samarbetet med utgångspunkt från OECD:s mervärde och potentiella bidrag till den inhemska dagordningen och arbetet i andra fora, inte minst EU.

Målet för svenskt deltagande i *freds- och säkerhetsfrämjande insatser* är att på ett konkret sätt bidra till att säkerställa en fredlig utveckling i det aktuella området. Att mäta resultatet av internationellt agerande är komplicerat eftersom en mängd interna och externa faktorer på olika sätt påverkar utvecklingen i berörda regioner. Utvecklingen har varit positiv i ett flertal länder där FN, Nato, OSSE, EU och andra organisationer bedriver fredsfrämjande verksamhet trots att enskilda bakslag också inträffat. I bl.a. Bosnien-Hercegovina, Kosovo, Makedonien, Östtimor, Afghanistan, Demokratiska Republiken Kongo, Liberia och Sierra Leone har de fredsfrämjande insatserna på ett konkret sätt bidragit till en ökad stabilitet och säkerhet. Blotta närvaron av internationella militär- och/eller polisobservatörer har haft en stabiliserande inverkan som svårigen kunde ha uppnåtts på annat sätt.

Oftast är närvaron av en fredsfrämjande insats ett villkor för att en positiv utveckling alls skall bli möjlig. FN:s ökade ansvar för fredsfrämjande verksamhet har inneburit att kopplingen mellan krishantering och långsiktig utveckling har underlättats. Sverige stödjer denna utveckling. Efterfrågan på svensk personal i multifunktio-

nella insatser är stor, då Sverige ofta anses kunna bidra med värdefull kompetens eller i övrigt bidrar till en helhetssyn på säkerhet och utveckling.

Det *nordiska samarbetet* har utvecklats och fördjupats. Det svenska ordförandeprogrammet för det nordiska regeringssamarbetet 2003 har fått ett bra genomslag och skapat ett nytt engagemang i det nordiska integrationsarbetet. Konkreta resultat och uppställda mål har uppnåtts när det gäller huvudprioriteringarna, avveckling av gränshinder mellan de nordiska länderna och utvecklingen av det nordisk-baltiska samarbetet. Samarbetet med Föreningen Norden har utvecklats väl och varit av betydelse när det gällt genomförande av olika projekt under det svenska ordförandeskapet.

Genom avtal med Nordiska ministerrådet har Föreningen Norden fortsatt att driva informationsverksamheten "Norden i Fokus" i Stockholm. Verksamheten har utvecklats väl och bidragit till att göra det nordiska samarbetet mer känt.

Under det svenska ordförandeskapet i det nordiska regeringssamarbetet 2003 hade Föreningen Norden en viktig roll som samarbetspartner och medorganisatör av olika initiativ i form av seminariet och konferenser.

I samband med att den nya lagen om *konsulärt ekonomiskt bistånd* trädde i kraft den 1 september 2003 gjordes en särskild satsning i syfte att göra lagen känd för allmänheten och informera om vad UD och utlandsmyndigheterna kan och inte kan hjälpa till med. Satsningen gjordes i form av särskilda informationsträffar med journalister och representanter för resebranschen, tryckning av en informationsfolder samt vykort, annonser i dagspressen och resebranschens tidningar liksom i radio och TV, en kostnadsfritt liten insats med bra genomslagskraft. Varje år får flera tusen svenskar hjälp av utrikesdepartementet när de råkat i nöd utomlands. Ytterligare ett stort antal får hjälp direkt av utlandsmyndigheterna utan att departementet blandas in.

Ett mål har även varit att stödja *forskning* och öka kunskaperna hos allmänheten om säkerhetspolitiska frågor. Särskilda bidrag har under 2004 lämnats till bl.a. arbetet med provstoppsavtalets verifikationsinstrument (under svensk ledning), arbetet för att främja Ottawakonventionen och dess förpliktelser, projekt rörande lätta vapen och till arbetet för att främja kärnvapennedrust-

ning. Det särskilda stödet enligt förordningen 1993:983 om statligt stöd för information och studier om säkerhetspolitik och fredsfrämjande utveckling utgick budgetåret 2003 till 17 organisationer och 70 projekt. För budgetåret 2004 har beslut hittills fattats om stöd till 17 organisationer och 73 projekt. Regeringen anser det väsentligt att stimulera kunskap, intresse och engagemang för frågor som rör global och europeisk säkerhet.

Regeringen har vid internationella förhandlingar inom områdena kärnvapen, kemiska vapen och biologiska toxinvapen liksom i internationella arrangemang för exportkontroll starkt stöd av den särskilda sakkunskap som FOI besitter.

Enligt ett särskilt avtal mellan UI och staten finansierar anslaget också forskningsprogrammet vid UI om bland annat forskning om europeisk säkerhet. Detta har lett till publicering av forskningsrapporter, doktorsavhandlingar, konferenser och seminarier. Sammantaget bidrar denna verksamhet till debatt och ökad information om europeisk säkerhetspolitik.

Under budgetåret har *SIPRI* bedrivit forskning inom flera områden: militärutgifter, rustningskontroll, ickespridning, arrangemang kring exportkontroll och regionala säkerhetspolitiska tendenser. *SIPRI* har också fortsatt att sprida kunskap om destruktion av vapen och uppmärksammat frågan om illegal handel med lätta vapen. Medel har under året använts till fördjupade forskningsstudier om europeisk säkerhetspolitik i samarbete med svenska forskningsinstitutioner. Sedan hösten 2002 pågår ett personutbyte med Lunds universitet. Som en särskild åtgärd under 2003 har 2,4 miljoner kronor använts för att stärka UI. Projektbidrag har också beviljats för säkerhetspolitiska seminarier.

Regeringen fäster stor vikt vid *Utrikespolitiska institutet* och dess verksamhet. Det är angeläget att institutet är en självständig röst i landets utrikespolitiska debatt och sprider kunskap om, och stimulerar intresset för, internationell politik. Den svenska staten är den största enskilda finansiären av institutets verksamhet. Detta är ett rimligt förhållande, men det innebär också att regeringen ställer stora krav på institutet att kombinera verksamhet av hög kvalitet med en ekonomi som är i balans. Regeringens policy gentemot institutet har utretts inom departementet. Regeringen finner det angeläget att *Utrikespolitiska institutet* implementerar den strategi som utarbetats under 2004 för hur in-

stitutets arbete skall bedrivas. Regeringskansliet skall under verksamhetsåret ha en fortsatt och fördjupad dialog med institutet om uppföljning och utvärdering av verksamheten.

De statliga insatserna för *information om Sverige i utlandet* syftar till att ge Sverige ett gott anseende och att skapa förtroende som samarbetspartner och därmed främja svenska intressen och bidra till tillväxt och sysselsättning. *Svenska institutet (SI)* spelar därvid en viktig roll.

Webbportalen *www.sweden.se* – the official gateway to Sweden, som startade år 2002 och administreras av SI, har mottagits väl. Portalen har dagligen ca 8 500 besök vilket innebär 3,2 miljoner besökare per år varav 84 procent från utlandet. Detta är en fördubbling jämfört med 2003 och överstiger motsvarande siffror för andra jämförbara länder. Sweden Promotion Forum, lanserat år 2003 som ett intranät för samtliga aktörer inom Nämnden för Sverige-främjande i utlandet, är ett värdefullt tillskott i främjandearbetet för ett fördjupat erfarenhetsutbyte, förstärkta nätverk, förbättrade möjligheter att utvärdera projekt och som en inspirationskälla. Under det första året har på intranätet presenterats ett tusental främjandearrangemang. Den digitala bildbanken *www.imagebank.sweden.se* lanserades våren 2004 för utländska medier och utlandsmyndigheterna för att öka presstäckningen av det moderna Sverige i utlandet och effektivisera hanteringen av bildförfrågningar. Under bildbankens första fyra månaderna registrerades 900 användare bl.a. från världens ledande medier.

En kontinuerlig utvärdering av informationsinsatserna sker i dialog med utlandsmyndigheterna och inom NSU, som är en väl fungerande samarbetsorganisation för Sverige-främjandet.

Regeringens webbplats för mänskliga rättigheter *www.manskligarattigheter.gov.se* är en central informationskanal för regeringen i sin helhet i dess arbete för de mänskliga rättigheterna. Den skall löpande synliggöra relevant regeringsarbete och visa på dess kopplingar till de mänskliga rättigheterna. Den skall vidare utgöra en kunskapsbank om mänskliga rättigheter nationellt och internationellt. Webbplatsen har sedan starten 2002 utvecklats avseende upplägg och teknik. Kontinuerligt uppdateras och kompletteras webbplatsen med ytterligare material. UD:s årliga rapporter om mänskliga rättigheter i världens länder är mycket uppmärksammade och eftersökta. Webbplatsen, som har i genomsnitt

9 000 besökare per månad, har marknadsförts på olika sätt bland annat via andra webbplatser liksom via annonser i tidningar och utgör en viktig kanal för information om de mänskliga rättigheterna.

Anslaget Europainformation upphörde med utgången av 2003. Under anslaget beviljade regeringen åren 1998–2000, med stöd av förordning SFS 1998:173, bl.a. projektbidrag till svenska ideella organisationer och stiftelser för informations- och kunskapshöjande insatser om EU. 748 organisationer och stiftelser ansökte om bidrag. 240 bidrag beviljades om totalt 16 miljoner kronor, varav fem aldrig rekvirerade sina bidrag om sammantaget 220 000 kronor. Sex bidragsmottagare återbetalade hela eller delar av sina bidrag under åren 1999–2002 om sammantaget 256 784 kronor och ytterligare 838 544 kronor har återbetalats under år 2004. Sammanfattningsvis kan konstateras att såväl projektredovisningarna som de ekonomiska redovisningarna är av skiftande karaktär och generellt sett håller låg kvalitet. Detta hindrar dock inte att syftet med projekten i många fall uppnåtts.

3.7 Revisionens iakttagelser

Riksrevisionen har inte haft några invändningar inom utgiftsområdet.

3.8 Budgetförslag

3.8.1 5:1 Bidrag till vissa internationella organisationer

Tabell 3.2 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags-sparande	
2003	Utfall	791 233		171 172
2004	Anslag	929 970 ¹	Utgifts-prognos	920 831
2005	Förslag	884 450²		
2006	Beräknat	891 450		
2007	Beräknat	891 450		

¹Inklusive tilläggsbudget i samband med 2004 års ekonomiska vårproposition (bet. 2003/04:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2005.

²Inklusive valutaomräkning

Anslaget finansierar obligatoriska avgifter som Sverige är folkrättsligt bundet att betala för sitt medlemskap och andel av kostnader för eventuell verksamhet i följande internationella organisationer.

Förenta nationerna (FN). Anslaget finansierar de obligatoriska kostnaderna för Sveriges andel till FN:s reguljära budget, till de två internationella krigsförbrytartribunalerna (för forna Jugoslavien och för Rwanda) och till FN:s fredsbevarande insatser. Sveriges bidragsandel av den reguljära budgeten, tribunalerna och budgetarna för fredsbevarande operationer framgår av s.k. bidragsskalor som fastläggs av generalför-samlingen och uppgår för 2004 och 2005 till knappt en procent i alla skalorna.

Vidare betalas Sveriges bidragsandel till den Haagbaserade organisationen för förbud mot kemiska vapen (Organization for the Prohibition of Chemical Weapons, OPCW) och till Förberedande kommissionen i Wien för upprättandet av den internationella kontrollorganisationen under fördraget om fullständigt förbud mot kärnsprängningar (Comprehensive Nuclear Test-Ban Treaty Organization, CTBTO). Vidare täcks obligatoriska kostnader till följd av bl.a. uppföljnings- och granskningskonferenser för internationella konventioner.

Europarådet. Den obligatoriska grundavgiften samt medlemsbidrag för vissa s.k. partsavtal till Europarådet betalas via anslaget. Sveriges andel av Europarådets budget uppgår till 2,21 procent och beräknas med hjälp av en bidragsskala där bl.a. hänsyn tas till befolkningens mängd och BNP. En arbetsgrupp för översyn av den bidragsskala som för närvarande gäller inrättades i slutet av 2001. Detta arbete fortgår.

Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE). Från anslaget betalas obligatoriska kostnader för Sveriges andel av OSSE:s integrerade budget, gemensamt beslutade särskilda tilläggsbudgetar samt vissa andra av organisationen debiterade gemensamma kostnader. Budgeten har tidigare finansierats genom två olika bidragsskalor. Från och med 2004 tillämpas endast den högre av bidragsskalorna. Sveriges andel av den gemensamma budgeten uppgår till 4,07 procent. Förhandlingar om en revidering av beräkningen av bidragsskalorna pågår.

EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik (GUSP). Anslaget används för att täcka obligatoriska kostnader för insatser i de fall där nationell finansiering av gemensamma insatser är påkallad. Detta gäller främst uttaxering avseende Satellitcentret i Torrejón, Spanien och Institutet för säkerhetspolitiska studier i Paris, Frankrike, båda i syfte att stärka EU:s förmåga att uppfylla sina åtaganden på krishanteringsområdet. Andra exempel är medarbetare och experter kopplade till EU:s gemensamma insatser där nationell finansiering påkallas.

Nordiska ministerrådet. Från anslagsposten betalas Sveriges andel till Nordiska ministerrådets budget. Faktorer som styr utgifterna för Nordiska ministerrådet är utvecklingen av organisationens budget, Sveriges andel av budgeten samt valutakursförändringar.

Som närmare redogjorts för i budgetpropositionen för år 1997 sker en justering av kostnaderna för studentutbyte i de nordiska länderna över Nordiska ministerrådets budget. Vanligtvis erlägger Sverige därmed en lägre avgift.

Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD). Från anslaget betalas Sveriges andel av OECD:s budget samt andra med OECD-medlemskapet förknippade projekt. Faktorer som styr utgifterna under detta anslag är dels utvecklingen av organisationens budget, dels valutakursförändringar samt förändringar i Sveriges andel av OECD:s budget. Under 2004 beslutades om nya bidragsskalor, vilka innebar en mindre ökning av Sveriges andel (från 1,083% till 1,233%).

Målet för budgeten framöver är volymmässig nolltillväxt.

En större ombyggnad av OECD-sekretariats lokaler har visat sig nödvändig för att dels genomföra en asbestsanering och dels tillgodose behovet av fler och större lokaler till följd av en utökad medlemskrets. Projektet har igångsatts först under 2002 och beräknas pågå under cirka sex till sju år. Enligt nu föreliggande uppskattning uppgår kostnaderna för Sveriges del årligen till minst 4 miljoner kronor under ombyggnadsperioden.

Utöver den egna budgeten administrerar OECD bidragen till vissa närstående internationella organ och aktiviteter. I anslaget inkluderas därför även Sveriges bidrag till bl.a. det internationella energiprogrammet (International Energy Agency; IEA), NEA (Nuclear Energy Agency), Europeiska transportministerkon-

ferensen (European Conference of Ministers of Transport; ECMT), Centret för Utbildningsforskning (Centre for Educational Research and Innovation; CERI), FATF (Financial Action Task Force) samt olika specialprogram.

Övriga internationella organisationer. Anslagna medel för övriga internationella organisationer innefattar de obligatoriska bidragen till Permanenta Skiljedomstolen i Haag, den s.k. Fact Finding Commission under första tilläggsprotokollet till Genève-konventionerna, havsrättsdomstolen i Hamburg, havsbottenmyndigheten i Kingston, Internationella brottmålsdomstolen, Antarktisdördraget och Sveriges andel för kostnaderna för det fasta sekretariat att biträda fördragsparterna som har upprättats i Buenos Aires, CCAMLR (Commission for the Conservation of Antarctic Marine Living Resources), del av regeringens bidrag till Arktiska rådet, sekretariatet för Östersjöstaterernas råd, deltagande i Wassenaar-arrangemanget och andra internationella exportkontrollarrangemang samt eventuella kostnader för skattejustering av pensioner för svensk personal som arbetat i de s.k. koordinerade organisationerna. Hit hör också Sveriges bidrag till Haagakademien för internationell rätt.

Tabell 3.3 Intäkter till inkomsttitel

Tusental kronor	
	Intäkter till inkomsttitel (som inte får behållas)
Utfall 2003	120 000
Prognos 2004	20 000
Budget 2005	20 000

FN står för vissa kostnader för deltagande i FN:s fredsfrämjande insatser, exempelvis resor, transport av bagage, utrustning m.m. Medlemsstaten förskotterar dessa kostnader, som sedan återbetalas av FN. För Sveriges del går återbetalningarna in på inkomsttitel 4525 Återbetalning av lön för Svenska FN-styrkor.

Regeringens överväganden

Förenata nationerna. Stödet till FN är en hörnsten i svensk utrikespolitik. Sverige fortsätter att bidra till arbetet för att stärka och effektivisera FN och dess kärnverksamheter. Generalsekretarens rapport om reformer av FN utgör en del i hans fleråriga strävan att vitalisera världsorgani-

sationen. Sverige ställer sig positiv till många av dessa förslag. Generalsekreteraren har tillsatt en högnivåpanel med mandat att föreslå förbättringar av det multilaterala systemet, särskilt FN. Sverige har även i övrigt arbetat för en mer effektiv och modern förvaltning av FN, inklusive en övergång till mål- och resultatstyrning, förbättrad betalningsdisciplin och mer rättvisa bidragsskalor i syfte att trygga FN:s finanser och dess verksamhet på lång sikt. I 2004 års rapport om FN:s finansiella status beskrivs situation som stabil, men för den reguljära verksamheten är marginalerna små. Svensk medverkan i och finansiering av FN-beslutade fredsinsatser och fredsbyggande verksamhet är viktig.

Säkerhetsrådsbeslut om att etablera nya, stora fredsinsatser påverkar kraftigt kostnaderna. Det samma gäller valutakursfluktuationer, framförallt i USA-dollar. Antalet fredsbevarande insatser för FN under senare år har ökat mycket hastigt både i antal och i omfång i form av de nya multifunktionella missionerna. FN:s fredsbevarande verksamhet i Afrika har förstärkts, samtidigt som neddragningen på Balkan inte går så fort som förutsett. Nya insatser har inletts i Burundi, Elfenbenskusten och Haiti. Planering har påbörjats för nya insatser, bl.a. i Sudan. Utvecklingen i Irak är osäker. Här kan FN komma att spela en växande roll i den framtida återuppbyggnadsfasen på grundval av säkerhetsrådets resolution 1546. Sannantaget kan detta komma att innebära ökade bidrag från medlemsländerna.

Sverige kommer fortsätta arbeta aktivt inom organisationen för förbud mot kemiska vapen (Organization for the Prohibition of Chemical Weapons, OPCW) och inom ramen för den förberedande kommissionen för upprättande av provstoppsavtalets organisation (CTBTO).

Europarådet. Främjande av demokrati, respekt för mänskliga rättigheter samt rättsstatens principer är Europarådets huvuduppgift. Verksamheten sträcker sig dock över ett vitt fält och omfattar även sociala frågor, kultur- och utbildningsfrågor etc. Europarådet arbetar genom normbildning, samarbets- och biståndsprogram samt genom engagemang i Östeuropa och i konfliktområden som västra Balkan och delrepubliken Tjetjenien, i syfte att främja en utveckling mot stabilitet och demokrati. Europadomstolen är i det arbetet ett slagkraftigt instrument som verkar för stabilitet i Europa.

Det är viktigt att processen i Europarådet med ett större engagemang i nya medlemsstater fortsätter.

Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE). Sverige vill genom stödet till OSSE:s verksamhet bidra till organisationens fortsatta utveckling inom en oförändrad budgetram, som ett regionalt säkerhetsorgan för krishantering, konfliktförebyggande, främjande av säkerhet och stabilitet med utgångspunkt i det breda säkerhetsbegreppet och en förbättrad tillämpning av de åtaganden som deltagarstaterna gjort på olika områden, såsom demokrati, rättsstatens principer, mänskliga rättigheter, ekonomi och miljö samt rustningskontroll och förtroendeskapande åtgärder.

EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik (GUSP). Genomförandet av EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik sker bl.a. genom gemensamma åtgärder. Sådana åtgärder finansieras vanligtvis från den gemensamma EU-budgeten, men även genom nationella bidrag. Sveriges ambition är att fortsatt bidra till en snabb och effektiv GUSP.

Gemenskapsfinansiering kommer även fortsättningsvis att vara huvudregeln för att finansiera gemensamma insatser med undantag för militära insatser. Rådet kan frånga huvudregeln om gemenskapsfinansiering genom ett enhälligt beslut. I sådana fall är den nationella finansieringen vanligtvis fördelad mellan medlemsstaterna antingen enligt en s.k. BNI-nyckel (dvs. betalning i proportion till respektive medlemsstats bruttonationalinkomst), eller som enskilda bidrag från medlemsstaterna.

Nordiska ministerrådet. En utförlig redovisning av verksamhet och resultat av samarbetet inom Nordiska ministerrådet under år 2003 har lämnats i regeringens skrivelse den 11 mars 2004 om det nordiska samarbetet (skr. 2003/04:90).

Viktigt är att det nordiska arbetet med avveckling av gränshinder mellan länderna går vidare med hög prioritet. På det bilaterala planet finns ett fortsatt behov av insatser för att främja integrationen mellan de nordiska länderna, inte minst i Öresundsregionen.

I det budgetförslag som ministerrådet utarbetat för år 2005 uppgår budgeten till 817 miljarder danska kronor. Det är en oförändrad budgetram i förhållande till år 2004. Sveriges andel av budgeten är 31,9 procent. Den budgetmässiga

tyngdpunkten ligger fortsatt på kultur, utbildning och forskning. Insatserna på närområdet blir i stort oförändrade.

Nordiska ministerrådets budget för 2005 kommer, efter behandling i Nordiska rådet, att fastställas i november 2004. Då kommer också prisomräkning att ske.

Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD). Medlemskapet i OECD och arbetet inom organisationen är av direkt politisk relevans för såväl den svenska ekonomiska politiken som många andra centrala politikområden.

Organisationen står dock inför en utvidgning av medlemskretsen som på sikt kan komma att öka utgifterna samt ev. en revidering av principerna för OECD-ländernas bidragsandelar. Frivilliga medel från medlemsländerna har redan idag en allt viktigare roll i finansieringen av organisationens verksamhet.

Stegvis införs nu resultatstyrning av verksamheten genom en ny budgetprocess och förstärkt utvärderingsfunktion. Lönekostnaderna utgör närmare 80% av budgeten och omfattar även årliga avsättningar till en pensionsfond.

För år 2005 har anslaget beräknats till 881 308 000 kronor.

Tabell 3.4 Härledning av anslagsnivån 2005–2007, för 5:1 Bidrag till vissa internationella organisationer

Tusental kronor

	2005	2006	2007
Anvisat 2004 ¹	932 070	932 070	932 070
<i>Förändring till följd av:</i>			
Överföring till 5:3	-7 000		
Övrigt ²	-40 620	-40 620	-40 620
Förslag/beräknat anslag	884 450	891 450	891 450

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2003 (bet. 2003/04:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² valutaomräkning

3.8.2 5:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

Tabell 3.5 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags-sparande	
2003	Utfall	130 884		49 072
2004	Anslag	127 087 ¹	Utgifts-prognos	162 358
2005	Förslag	130 451		
2006	Beräknat	132 155 ²		
2007	Beräknat	134 587 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2004 års ekonomiska vårproposition (bet. 2003/04:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2005.

² Motsvarar 130 451 tkr i 2005 års prisnivå.

³ Motsvarar 130 451 tkr i 2005 års prisnivå.

Anslaget finansierar deltagande med svensk personal – militärobservatörer, civilpolis och annan typ av personal - i freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet inom det breda säkerhetsbegreppet, främst inom ramen för Förenta nationerna (FN), Europarådet, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), Europeiska unionen (EU) och Nato/Partnerskap för fred (PFF). Anslaget används även för särskilda insatser såsom stöd till studier, seminarier, konferenser och andra projekt inom krishantering, fredsfrämjande, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamhet. Stöd ges vidare till såväl svenska som utländska enskilda organisationer och institutioner som verkar inom dessa områden liksom inom folkrätt och mänskliga rättigheter. Därutöver ges även stöd till rent bilaterala insatser för fredsprocesser.

Den ökade efterfrågan på svensk medverkan i internationella freds- och säkerhetsfrämjande insatser styrs till tid och omfång av faktorer som till största delen ligger utanför svensk kontroll. Anslagsförbrukningen är någorlunda förutsägbar vad gäller pågående uppdrag där Sverige redan medverkar. Däremot kan den variera kraftigt och vara mycket svår förutsägbar när det gäller nya insatser. Inom ramen för EU:s säkerhets- och försvarspolitik (ESFP) inleddes den operativa verksamheten under 2003. EU:s medlemsstater har hitintills fattat beslut om att genomföra fem civila och militära insatser, varav två är avslutade. Ytterligare insatser planeras. Däribland kommer EU påbörja en ny insats (Althea) i Bosnien-Hercegovina under hösten 2004. Medlemsstaterna har hög politisk ambition att etablera EU som en aktör inom den fredsfrämjande verksamheten. Det är Sveriges politiska ambition att, med erforderliga resurser, aktivt bidra till en bred geografiskt förankrad fredsfrämjande verksamhet.

Sveriges medverkan i internationella fredsfrämjande insatser och konfliktförebyggande

verksamhet finansieras även genom anslag inom utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet. Detta gäller i synnerhet de svenska bidragen med militär trupp till olika fredsfrämjande insatser. Inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd finansieras vissa insatser av civil karaktär i utvecklingsländer.

Beställningsbemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Inom anslaget 5:2 finns följande bemyndiganderam. Bemyndigandet avser främst svenskt deltagande i fredsfrämjande insatser, men även andra insatser på freds- och säkerhetsområdet, som löper över flera år. För internationella fredsfrämjande insatser föreslås regeringen få ikläda staten förpliktelser, som tillsammans med tidigare gjorda utestående förpliktelser innebär utgifter på högst 130 000 000 kronor efter år 2005 i enlighet med följande tabell.

Tabell 3.6 Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2003	Prognos 2004	Förslag 2005	Beräknat 2006	Beräknat 2007–08
Utestående åtaganden vid årets början	145 000	135 000	125 000	130 000	
Nya åtaganden	160 000	160 000	160 000		
Infriade åtaganden	-170 000	-170 000	-170 000	-170 000	-170 000
Utestående åtaganden vid årets slut	135 000	125 000	115 000		
Erhållet/föreslaget bemyndigande	135 000	129 000	130 000		

Regeringens överväganden

Anslaget skall göra det möjligt att med bred geografisk spridning stödja konkreta fredsfrämjande insatser genom att på begäran av FN eller enligt beslut av OSSE, EU eller annat bilateralt eller mellanstatligt organ, ställa militärobservatörer, civilpolis, rättsvårdande personal och andra experter till förfogande för deltagande i fredsbevarande och annan freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet. Insatsernas karaktär kan variera från bl. a. medlings-, rådgivnings- och förhandlingsstöd, övervakningsverksamhet, utbildningsinsatser, förtroendeskapande åtgärder, skydd av mänskliga rättigheter, humanitär verksamhet till sanktionsövervakning. Fredsfrämjande och fredsframtvingande insatser med trupp finansieras över utgiftsområde 6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet.

En naturlig följd av den ökade omfattningen av de fredsfrämjande insatserna samt utvecklingen mot bredare ansvarsområden är att efterfrågan på civila och militära observatörer, polis, rättsvårdande personal och andra civila experter ökat kraftigt. Beredskap kommer även i fortsättningen att finnas för att bidra med personal också inom dessa kategorier.

Utöver redan pågående svenskt deltagande i FN:s fredsfrämjande insatser kan ytterligare deltagande bli aktuellt. Beroende på utvecklingen i vissa afrikanska konfliktområden kan nya FN-insatser bli aktuella, vilket skulle innebära efterfrågan på nytt svenskt deltagande. Ett fortsatt omfattande internationellt engagemang i Afghanistan förutses, vilket kan innebära ytterligare efterfrågan på svenskt deltagande. Sverige bör vidare ha beredskap för deltagande i insatser inom anslaget ram för i FN-mandaterat arbete med återuppbyggnaden av Irak.

Kostnaden för att sända ut svensk personal har ökat. År 2000 beräknades årskostnaden till

cirka 800 000 kronor för att ställa en svensk till förfogande i en internationell mission. Idag är motsvarande årskostnad i genomsnitt 1,2 miljoner kronor.

Konkreta insatser i form av resurstöd till FN:s fredsbevarande verksamhet ger Sverige trovärdighet i de ansträngningar som görs på politisk nivå i syfte att stärka FN:s roll och kapacitet att ta sig an de globala säkerhetshoten. För att behålla den höga ambitionsnivån vi länge har haft inom detta område bör vi samtidigt kunna leva upp till de förväntningar som ställs på Sverige.

Samtidigt som FN:s fredsbevarande verksamhet har utökats har även regionala organisationers ambition och kapacitet inom krishantering stärkts. EU:s roll vad gäller frågor som rör krishantering, konfliktlösning och konfliktförebyggande verksamhet har ökat och kommer att fortsätta öka. Rådets organ och strukturer inom EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik (GUSP) har blivit alltmer operativt inriktade och bland medlemsstaterna finns en uttalad politisk vilja att profilera EU som en global aktör med hög såväl beredskap som kapacitet inom ramen för krishantering. Sveriges ambition är att aktivt stödja och påverka den fortsatta utvecklingen av krishantering inom ESFP, inte minst vad gäller det civila området och konfliktförebyggande, samt att aktivt bidra till ESFP-insatser. Sverige vill bidra med konkreta förstärkningar och ställa experter till förfogande, såväl på sekretariatsnivå som i fält. Även OSSE:s ökande verksamhet bl.a. i södra Kaukasien och Centralasien samt utvecklingen av organisationens polisverksamhet ställer krav på svensk medverkan och resurser. Vårt breda geografiska deltagande i internationella insatser visar att vi är trogna den globala FN-stadgan samtidigt som det sänder tydliga signaler om Sverige som en aktivt deltagande nation. Europarådet har ett brett verksamhetsområde.

Sverige verkar för att organisationen skall fokusera sin verksamhet på kärnområdena inom det breda säkerhetsbegreppet. Europarådet påverkas av förändringarna i Europas säkerhetspolitiska arkitektur, men även efter EU:s utvidgning kommer organisationen att ha en roll att spela då det gäller att värna mänskliga rättigheter, rättsstatens principer och demokratins uppbyggnad i hela Europa. Det innebär att Sverige bör vara berett att stödja Europarådet inom från svensk sida prioriterade områden. Detta kan bli aktuellt genom att ställa personal till organisationens förfogande eller genom finansiering av projekt.

Nato har inom ramen för Euroatlantiska partnerskapsrådet (EAPR)/PFF ett omfattande program för säkerhetsfrämjande stöd till partnerländer främst i södra Kaukasien, Centralasien och västra Balkan. Sverige har lämnat bidrag till två av de s.k. Trust Funds som upprättats inom PFF. Ytterligare bidrag genom PFF övervägs som ett led i Sveriges fortsatta säkerhetsfrämjande bistånd.

EU:s monitorer (EUMM) skall genom sitt arbete och inom ramen för stabilisering och konfliktförebyggande bidra till tidig förvarning och förtroendeskapande åtgärder inom sitt ansvarsområde på västra Balkan. För närvarande omfattar missionen närmare etthundra personer, varav sex är svenskar. Utöver pågående insatser finns ett flertal andra krishärdar, som kan komma att innebära nya internationella fredsfrämjande insatser.

En viktig svensk målsättning är att bidra till att öka regionala, interregionala och subregionala organisationers kapacitet att förebygga och hantera kriser. Anslaget används alltmer för finansierat stöd till sådana organisationer för kapacitetsuppbyggnad och konkreta krishanteringsinsatser. Regeringens politik för global utveckling tar fasta på sambandet mellan säkerhet och hållbar utveckling. Inom anslaget kommer det därför även fortsättningsvis att finnas utrymme att genomföra sådana strategiska insatser som inte går att avräkna som bistånd, men som ändå har som mål att främja långsiktig utveckling genom att säkerställa fred och förebygga konflikter. Till dessa områden kan räknas militär utbildning, demokratisk kontroll och styrning av den militära säkerhetssektorn liksom utveckling av fredliga påtryckningsmedel.

Fördjupade säkerhetsfrämjande insatser i Ryssland, Ukraina, om möjligt Vitryssland och Moldavien, samt länder i Södra Kaukasien, Centralasien och på västra Balkan anses angelägna. Några av dessa länder klassificeras som DAC-länder. Regeringen föreslår att 2 miljoner kronor överförs från utgiftsområde 7 för den typen av säkerhetsfrämjande insatser i OSS-länderna och på västra Balkan som enligt OECD/DAC inte kan klassificeras som utvecklingsbistånd.

Förberedelsearbetet för högtidlighållandet av 100-årsminnet av Dag Hammarskjölds födelse finansieras på anslaget.

Folke Bernadotteakademins verksamhet finansieras huvudsakligen över utgiftsområde 7. Viss verksamhet vid Akademien som inte hänförs till målen för det internationella biståndet (exempelvis Challengesprojektet) kommer däremot att belasta anslaget 5:2 *Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet*.

Anslaget kommer även fortsättningsvis att finansiera den oberoende kommissionen om massförstörelsevapen, som Sverige inrättade under hösten 2003 i enlighet med regeringens skrivelse till riksdagen 2000/01:2. Den beräknade kostnaden för projektet år 2005 uppgår till ca 6,5 miljoner kronor.

För år 2005 har anslaget beräknats till 130 451 000 kronor.

Tabell 3.7 Härledning av anslagsnivån 2005–2007, för 5:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

Tusental kronor			
	2005	2006	2007
Anvisat 2004 ¹	127 087	127 087	127 087
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	1 364	3 069	5 499
Överföring från 8:1	2 000	2 000	2 000
Förslag/beräknat anslag	130 451	132 155	134 587

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2003 (bet. 2003/04:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2004 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

3.8.3 5:3 Nordiskt samarbete

Tabell 3.8 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2003	Utfall	9 176	Anslags- sparande	916
2004	Anslag	11 222 ¹	Utgifts- prognos	11 954
2005	Förslag	21 122		
2006	Beräknat	14 122		
2007	Beräknat	14 122		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2004 års ekonomiska vårproposition (bet. 2003/04:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2005.

Under anslaget anvisas medel för flera olika ändamål som anknyter till nordiskt samarbete.

Medel under anslaget används för kostnader för Sveriges deltagande i samarbetet inom ramen för Nordiska ministerrådet (samarbetsministrarna) och Nordiska samarbetskommittén m.fl. samarbetsorgan samt för deltagande i vissa andra former av nordiskt samarbete, däribland det svensk-norska samarbetet.

Från anslaget utbetalas medel till Föreningen Norden. Bidraget används till Föreningen Nordens allmänna verksamhet, för informationsverksamhet och kultur- och utbildningsinsatser. Bidraget har betydelse för att föreningen ska kunna medverka till att hålla samman olika projekt som genomförs i samarbete med regeringen och Nordiska ministerrådet.

Från år 2005 ökas anslagsnivån med 5 miljoner kronor genom överföring av medel från utgiftsområde 7. Medlen ska användas för att främja det gränsregionala samarbetet i Norden.

År 2005 anvisas anslaget även ett engångsbelopp på 7 miljoner kronor. Medlen ska användas för insatser för uppmärksammandet av 100-årsminnet av den svensk-norska unionsupplösningen.

Regeringens överväganden

Under 2004 har enligt särskilt beslut 480 000 kronor disponerats för stöd till Föreningen Norden för drift av informationsverksamheten "Norden i Fokus" i Stockholm. Ett motsvarande medelsbehov förutses även för 2005.

Regeringen anser att Föreningen Nordens verksamhet är värdefull och fyller en väsentlig funktion då det gäller att sprida information och ge det nordiska samarbetet en folklig förankring.

Föreningen är också en central samarbetspartner vid genomförandet av samnordiska aktiviteter och program.

Det nordiska gränsregionala samarbetet ska främjas.

Under år 2005 kommer även en rad projekt att genomföras för att uppmärksamma 100-årsminnet av den svensk-norska unionsupplösningen.

För år 2005 har anslaget beräknats till 21 122 000 kronor.

Tabell 3.9 Härledning av anslagsnivån 2005–2007, för 5:3 Nordiskt samarbete

Tusental kronor

	2005	2006	2007
Anvisat 2004 ¹	9 122	9 122	9 122
<i>Förändring till följd av:</i>			
Överföring från 5:1	7 000		
Beslut 8:1	5 000	5 000	5 000
Förslag/beräknat anslag	21 122	14 122	14 122

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2003 (bet. 2003/04:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

3.8.4 5:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet

Tabell 3.10 Anslagsutveckling

Tusental kronor

2003	Utfall	2 423	Anslags- sparande	4 556
2004	Anslag	5 396 ¹	Utgifts- prognos	3401
2005	Förslag	4 000		
2006	Beräknat	4 000		
2007	Beräknat	4 000		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2004 års ekonomiska vårproposition (bet. 2003/04:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2005.

Anslaget finansierar verksamheten huvudsakligen på två områden. Det ena avser ekonomiskt bistånd och är författningsreglerat och efterfrågestyrt. Det omfattar tillfälligt ekonomiskt bistånd till nödställda svenska medborgare samt i vissa fall utländska medborgare fast bosatta i Sverige avseende kostnader i samband med hemresa, allvarliga sjukdoms- och olycksfall, dödsfall liksom bistånd åt brottsoffer och visst rättsskydd i särskilda fall. Vidare belastas anslaget av kostnader för evakuering av svenska medborgare utomlands i samband med krissituationer världen över och för expertgruppen för identifiering

av katastroffer utomlands. Anslaget belastas även av kostnader i samband med terrorattacker utomlands när svenska intressen drabbas. Enligt den nya lag som trädde i kraft 1 september 2003 kommer det varaktiga biståndet att successivt avvecklas. De personer som den 1 september 2003 erhöll sådant bistånd får dock försättningsvis behålla det.

Det andra området avser täckande av kostnader för återförande till hemviststaten av barn som olovligen har förts bort eller kvarhållits i strid mot en vårdnadsrätt, kostnader som har till syfte att främja rätten till umgänge mellan barn och föräldrar samt kostnader för centralmyndigheten att anordna kurser och seminarier i syfte att informera om dessa frågor enligt Europa- och Haagkonventionerna. Dessutom belastas anslaget av rättegångs- och resekostnader i samband med att svenska staten stäms i ett ärende i Europadomstolen.

Regeringens överväganden

Mot bakgrund av att verksamheten är författningsreglerad och efterfrågestyrd kan anslaget behöva utnyttjas för kostnader som inte kan förutses, t.ex. i samband med att svenska intressen drabbas av den ökande internationella terrorismen, som på senare år även spridit sig till Europa, vid evakuering, naturkatastrofer, kidnappningar och svenska personers försvinnande utomlands.

I syfte att sprida information till utlandsresenärer om vad en utlandsmyndighet kan och inte kan bistå svenska medborgare med utomlands behöver 50 000 kronor tas i anspråk för särskilda insatser.

För år 2005 har anslaget beräknats till 4 000 000 kronor.

Tabell 3.11 Härledning av anslagsnivån 2005–2007, för 5:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet

	2005	2006	2007
Anvisat 2004 ¹	5 396	5 396	5 396
<i>Förändring till följd av:</i>			
Överföring till 5:6	-596	-596	-596
Överföring till 5:8	-800	-800	-800
Förslag/beräknat anslag	4 000	4 000	4 000

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2003 (bet. 2003/04:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

3.8.5 5:5 Inspektionen för strategiska produkter

Tabell 3.12 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
2003	Utfall	20 868	Anslags-sparande	2 118
2004	Anslag	25 003 ¹	Utgifts-prognos	23 539
2005	Förslag	24 370		
2006	Beräknat	24 622 ²		
2007	Beräknat	25 045 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2004 års ekonomiska vårproposition (bet. 2003/04:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2005.

² Motsvarar 24 370 tkr i 2005 års prisnivå.

³ Motsvarar 24 370 tkr i 2005 års prisnivå.

Anslaget finansierar Inspektionen för strategiska produkter (ISP) som ansvarar för den kontroll som föreskrivs i lagen (1992:1300) om krigsmateriel och lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd med tillhörande förordningar, samt rådets förordning (EG) nr 1334/2000 av den 22 juni 2000 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export av produkter och teknik med dubbla användningsområden. Inspektionen skall också vara nationell myndighet inom ramen för konventionen om förbud mot kemiska vapen (CWC). Inspektionen prövar förvaltningsärenden avseende kontroll av krigsmateriel och export av produkter och teknik med dubbla användningsområden.

Inspektionen har till sitt förfogande det parlamentariskt sammansatta exportkontrollrådet och det tekniskvetenskapliga rådet. Kostnaderna för verksamheten täcks av avgifter som redovisas mot särskild inkomsttitel på statsbudgeten. Avgiften tas ut av företag vars produkter omfattas av kontrollen över krigsmateriel och varor med dubbla användningsområden.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 3.13 Offentlighetsrättslig verksamhet

Tusental kronor				
Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (Som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2003	22 986		20 868	
Prognos 2004	25 003		24 000	
Budget 2005	24 370		24 370	

Regeringens överväganden

Det är regeringens bedömning att ISP under år 2003, trots en mycket ansträngd ekonomisk situation, har säkerställt att exportkontrollens syften uppnåtts samt att Sveriges internationella åtaganden fullföljts. Tack vare det hårda åtstramningspaket som inspektionen genomförde under 2003 har goda ekonomiska effekter konstaterats under 2004.

Samtidigt som tillståndsärendena rörande krigsmaterielexporten utgör en betydande del av verksamheten, ställer den tilltagande internationaliseringen på såväl detta område som vad gäller produkter med dubbla användningsområden ökade krav på ISP:s verksamhet och kapacitet.

Det intensifierade samarbetet över gränserna i kampen mot terrorism och för att hindra spridningen av massförstörelsevapen kommer att fortsätta öka under 2005. Samarbetet inom de internationella exportkontrollregimerna visar en stadigt stigande trend under de senaste tre åren alltsedan händelserna den 11 september 2001 och deras påföljande internationella konsekvenser. I praktiken har detta bl.a. inneburit en ökning i mängden förslag på utökad kontroll av export av produkter med dubbla användningsområden för att stävja spridning av massförstörelsevapen till bl.a. icke-statliga aktörer. De hårda ekonomiska förhållanden som inspektionen har verkat under de senaste två åren har medfört att ISP inte fullt ut har kunnat delta aktivt i det internationella samarbetet när så har krävts. ISP:s aktiva deltagande förväntas kunna återgå till en godtagbar nivå under 2005, samtidigt som det är rimligt att anta att detta samarbete kommer att fortsätta att utvecklas och fördjupas. Fram till och med maj 2005, då Sverige avslutar sitt ordförandeskap i en av exportkontrollregimerna (Nuclear Suppliers Group – NSG) kommer arbetsbelastningen på ISP att påverkas ytterligare eftersom NSG innefattas av ISP:s ansvarsområde. ISP är i sin egen skap som nationell myndighet under CWC ålagd att medverka i ansträngningarna att skapa en ökad beredskap för att hantera incidenter med kemiska vapen i Sverige samt i strävandena att effektivt kunna delta i internationella insatser inom området. Arbetsstrycket kommer att intensifieras under 2005.

Omstruktureringen av svensk försvarsindustri fortsätter. Det konkreta samarbetet mellan industrier i de sex länder som omfattas av LoI-

samarbetet (Letter of Intent) – där Sverige ingår – förväntas att under 2005 fortsätta den operativa fas som inleddes under 2004. ISP är, inom denna process, direkt involverad i konkreta förhandlingar om exportkontrollfrågor. Fortsatta kontakter och förhandlingar med USA kommer att krävas för att värna ett smidigt transatlantiskt samarbete inom exportkontrollområdet. ISP:s uppdrag innefattar även att ha kapacitet för bilaterala kontakter med nyckelländer, bl.a. inom EU.

EU-arbetet omfattar både krigsmaterielområdet och exportkontrollen av produkter med dubbla användningsområden. Samarbetet mellan EU-staterna är även centralt inom exportkontrollregimerna bl.a. vad gäller gemensamma förslag och politiska överväganden. ISP bidrar med avgörande expertis i bedömningen och i vissa fall initiativtagande och presentation av dessa tekniska förslag. ISP är även ålagd att bidra till EU-arbetet med genomförandet av den gemensamma uppförandekoden för vapenexport samt strävandena att öka såväl öppenheten som samsynen kring en restriktiv politik vad gäller exporten av krigsmateriel från EU-området. Under 2004 har EU-utvidgningen inneburit en intensiv översynsperiod av de nationella exportkontrollsystemen. ISP har där, trots en snäv ekonomisk ram, kunnat bidra med expertis. Denna översynsprocess inom EU kommer att fortsätta under 2005. Sveriges direkta engagemang vad gäller översynen och det pågående arbetet med FN:s vapenregister förutses kräva expertis från ISP.

Omläggningen av ärendehantering till ett helt elektroniskt system har kulminerat under 2004. Då denna process går över i nästa fas 2005 kommer nya steg att krävas på informationsområdet bl.a. gällande immateriella överföringar och IT.

För år 2005 har anslaget beräknats till 24 370 000 kronor.

Tabell 3.14 Härledning av anslagsnivån 2005–2007, för 5:5 Inspektionen för strategiska produkter

Tusental kronor			
	2005	2006	2007
Anvisat 2004 ¹	25 003	25 003	25 003
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	-633	-381	42
Förslag/beräknat anslag	24 370	24 622	25 045

¹ I 2004 års budgetproposition betecknat som anslaget 5:15 Inspektionen för strategiska produkter

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2004 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

3.8.6 5:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning

Tabell 3.15 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	28 657	Anslags-sparande	217
2003	Utfall	28 657	Anslags-sparande	217
2004	Anslag	28 363 ¹	Utgifts-prognos	28 236
2005	Förslag	29 240		
2006	Beräknat	29 240		
2007	Beräknat	29 240		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2004 års ekonomiska vårproposition (bet. 2003/04:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2005.

Anslaget finansierar verksamhet som främjar svensk utrikespolitik, framför allt vad avser nedrustnings-, ickespridnings- och säkerhetspolitik. Syftet är dels att ge stöd till organisationer m.fl. för att främja nedrustnings- och säkerhetspolitiska frågor, dels att finansiera särskilda forskningsaktiviteter vid Utrikespolitiska institutet (UI), Försvarshögskolan (FHS) och Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI). Stöd för information och studier om säkerhetspolitik och fredsfrämjande utveckling kommer fr.o.m. budgetåret 2005 att disponeras och handläggas av Folke Bernadotteakademien (FBA). För anslagsdelen som disponeras av Folke Bernadotteakademien används en viss andel för förvaltningsutgifter.

Regeringens överväganden

Det är regeringens bedömning att den verksamhet som finansieras under anslaget 2005 fortsätter att vara relevant för svensk nedrustnings- och säkerhetspolitik. Sveriges aktiva engagemang för uppföljningen av EU:s säkerhetsstrategi bör kunna inbegripa seminarie- och utbildningsverksamhet, såväl nationellt som internationellt i syfte att utveckla och sprida kunskap. För att bidra till den fortsatta utvecklingen av krishantering inom den europeiska säkerhets- och försvarspolitiken (ESFP) bör Sverige bidra med seminarieverksamhet, utbildning och övrigt projektstöd. Intresset från svenska organisationer att söka bidrag för stöd till information och studier om säkerhetspolitik och fredsfrämjande utveckling är fortsatt högt. Projekthantering är en lämplig myndighetsuppgift. För att fortsätta att främja dessa organisationers verksamhet till

stöd för fredsfrämjande utveckling bör finansiellt stöd kanaliseras via Folke Bernadotteakademien (FBA). Tydliga synergieffekter skapas mellan de organisationer som genomför projekt och delar av FBA:s verksamhet. Avsatta medel för detta ändamål ligger på oförändrad nivå, 9 miljoner kronor, på anslaget 5:6.

Det särskilda forskningsprogrammet vid UI, som kompletterar den forskning som bedrivs av UI:s tillsvidareanställda forskare, leder till publicering av rapporter och doktorsavhandlingar m.m. Programmet fyller enligt regeringens mening en viktig funktion genom att göra UI till en dynamisk forskningsmiljö och genom att skapa en bas av kompetenta forskare, vilket också kommer regeringen och dess myndigheter till del. Den forskning och seminarieverksamhet som bedrivs för Utrikesdepartementets behov och den utbytestjänstgöring i samarbete med svenska forskningsinstitut som pågår, bedöms värdefull i ljuset av de snabba och omfattande förändringarna i dagens utrikes- och säkerhetspolitik.

Det internationella arbetet med att stärka 1972-års B-vapenkonvention fortsätter under 2005. FOI medverkar i detta arbete bl.a. med teknisk sakkunskap, liksom i de internationella förhandlingarna för uppföljning av icke-spridningsfördraget NPT samt i arbetet med att tillhandahålla ett verifikationslaboratorium för Organisationen för förbud mot kemiska vapen (OPCW). Vidare bidrar FOI med expertis till svenskt deltagande i det internationella samarbetet för att nedrusta och förhindra spridning av kärnvapenmaterial och förstöra kemiska vapen i Ryssland.

För år 2005 har anslaget beräknats till 29 240 000 kronor.

Tabell 3.16 Härledning av anslagsnivån 2005–2007, för 5:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik och nedrustning

Tusental kronor

	2005	2006	2007
Anvisat 2004 ¹	28 363	28 363	28 363
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	281	281	281
Överföring från 5:4	596	596	596
Förslag/beräknat anslag	29 240	29 240	29 240

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2003 (bet. 2003/04:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

3.8.7 5:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)

Tabell 3.17 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	2005	Anslags-sparande	0
2003	Utfall	26 053		0
2004	Anslag	26 465 ¹	Utgifts-prognos	25 978
2005	Förslag	26 727		
2006	Beräknat	26 727		
2007	Beräknat	26 727		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2004 års ekonomiska vårproposition (bet. 2003/04:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2005.

Anslaget finansierar vetenskaplig forskning i konflikt- och samarbetsfrågor av betydelse för internationell fred och säkerhet. Syftet med forskningen är att bidra till förståelsen av förutsättningarna för fredliga lösningar av konflikter och för en stabil fred.

Regeringens överväganden

Utvecklingen av den säkerhetspolitiska dagordningen efter terrorattackerna den 11 september 2001 har inneburit ett fortsatt fokus på de frågor där SIPRI:s expertis är av betydande relevans.

Genom den ökade anvisningen på drygt 4 miljoner kronor år 2003 och följande år har en rad åtgärder påbörjats för att stärka SIPRI:s verksamhet ytterligare, bl.a. genomförs en anställningspolicy som syftar till att återställa antalet seniora forskare, bredda expertis genom tidsmässigt begränsade besök av utländska forskare och experter, berika SIPRI:s publikationer med nya projekt, främja särskilda evenemang tillsammans med samarbetspartners m.m. SIPRI fortsätter sina ansträngningar att söka extern finansiering på alla forskningsområden, något som regeringen uppmuntrat till. En förutsättning för att externa bidrag skall kunna sökas och förvaltas på ett ändamålsenligt sätt är att institutet har en god ekonomisk bas att utgå ifrån.

För år 2005 har anslaget beräknats till 26 727 000 kronor.

Tabell 3.18 Härledning av anslagsnivån 2005-2007, för 5:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)

Tusental kronor

	2005	2006	2007
Anvisat 2004 ¹	26 465	26 465	26 465
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	262	262	262
Förslag/beräknat anslag	26 727	26 727	26 727

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2003 (bet. 2003/04:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

3.8.8 5:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet

Tabell 3.19 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	2005	Anslags-sparande	0
2003	Utfall	13 490		0
2004	Anslag	11 265 ¹	Utgifts-prognos	11 057
2005	Förslag	12 177		
2006	Beräknat	12 177		
2007	Beräknat	12 177		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2004 års ekonomiska vårproposition (bet. 2003/04:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2005.

Anslaget finansierar Utrikespolitiska institutet (UI). UI:s del av målet för politikområdet Utrikes- och säkerhetspolitik är att främja intresset för internationella frågor samt öka kunskapen om detta ämne genom forskning och information till allmänheten.

UI:s verksamhet under budgetåret har främst bedrivits med följande fyra inriktningar: forskning, programverksamhet, information samt bibliotek och arkiv.

Regeringens överväganden

Bedömningen är att UI spelar en viktig roll för att öka kunskapen om och främja intresset för internationella frågor bland allmänheten. UI bidrar också till en öppen debatt i Sverige om utrikespolitiska frågor. UI:s verksamhet är värdefull i ett samhälle präglad av ökad internatio-

nalisering och medvetenhet om utrikespolitiska och internationella frågor.

UI har under åren 2003-2004 genomfört ett genomgripande arbete för att förtydliga institutets olika roller, prioritera sina uppgifter och identifiera sina verksamhetsförutsättningar. Regeringen bedömer resultatet av detta arbete som lyckat. Institutet förväntas under 2004-2005 följa upp och implementera denna strategi. Regeringen, som till del har initierat processen, kommer i sin tur att följa hur UI uppnår dessa mål. Utrikespolitiska Institutet har redan vidtagit ett antal konkreta åtgärder som lett till positiva förändringar, samt breddat sin finansiering från externa källor. Visst arbete återstår för att prioritera och fokusera verksamheten, men goda förutsättningar för detta finns genom den breda genomlysning som nu genomförts.

Enligt regeringens samlade bedömning kommer den ökade efterfrågan på Utrikespolitiska Institutets forskning och utåtriktade verksamhet inte att kunna tillgodoses enbart med ytterligare extern finansiering eller genom besparingar. För att verksamheten även fortsättningsvis skall uppfylla sin del av effektmålen för utgiftsområde 5 behöver anslaget därför under 2005 tillföras ytterligare medel.

För år 2005 har anslaget beräknats till 12 177 000 kronor.

Tabell 3.20 Härledning av anslagsnivån 2005–2007, för 5:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)

Tusental kronor			
	2005	2006	2007
Anvisat 2004 ¹	11 265	11 265	11 265
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	112	112	112
Överföring från 5:4	800	800	800
Förslag/beräknat anslag	12 177	12 177	12 177

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2003 (bet. 2003/04:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

3.8.9 5:9 Svenska institutet

Tabell 3.21 Anslagsutveckling

Tusental kronor				
2003	Utfall	67 527	Anslags-sparande	-2 070
2004	Anslag	74 408 ¹	Utgifts-prognos	73 029
2005	Förslag	75 298		
2006	Beräknat	76 038 ²		
2007	Beräknat	77 334 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2004 års ekonomiska vårproposition (bet. 2003/04:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2005.

² Motsvarar 75 298 tkr i 2005 års prisnivå.

³ Motsvarar 75 298 tkr i 2005 års prisnivå.

Anslaget finansierar Svenska institutets kostnader för informations- och presentationsverksamhet, utbyte och samarbete inom utbildning, forskning, kultur och samhälle samt Svenska kulturhuset i Paris. Verksamheten genomförs i samverkan med bl.a. den svenska utrikesförvaltningen samt svenska och utländska samarbetspartners. Europa och Nordamerika, Indien, Japan och Kina, samt Brasilien är prioriterade insatsområden.

Svenska institutet har därutöver anslag för biståndsrelaterade insatser i Central- och Östeuropa samt gäststipendie- och utbytesverksamhet med utvecklingsländer (utgiftsområde 7 *Internationellt Bistånd*) för verksamhet inom utbildningsområdet (utgiftsområde 16) och för insatser inom internationellt kulturutbyte (utgiftsområde 17). Till detta kommer ett antal särskilda uppdrag.

Anvisade medel till Svenska institutet från statsbudgeten uppgick 2003 till totalt 181 366 000 kronor, varav dåvarande anslaget 5:7 utgjorde 66 818 000 kronor. År 2004 anvisades Svenska institutet 74 408 000 kronor under anslaget 5:9.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet**Tabell 3.22 Uppdragsverksamhet**

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt -kost- nad)
Utfall 2003	2 227	2 690	-463
Sweden Bookshop			
Prognos 2004	2 000	2 300	-300
Budget 2005	2 300	2 300	0

Intäkterna av försäljning av böcker och informationsmaterial har påverkats negativt av flytt till nya lokaler. En övergång till att publicera informationsmaterial digitalt minskar också försäljningsintäkterna. Under de första fem månaderna 2004 överensstämmer resultatet för bokhandeln med budget. Det är dock osäkert om försäljningsvolymen kan nå budgeterad nivå 2004. Intäkterna disponeras av myndigheten.

Beställningsbemyndigande om ekonomiska åtaganden

För anslaget 5:9 *Svenska institutet* föreslås regeringen få göra ekonomiska åtaganden som tillsammans med tidigare gjorda åtaganden innebär utgifter på högst 4 miljoner kronor efter 2005 i enlighet med följande tabell.

Tabell 3.23 Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Tusental kronor

	Utfall 2003	Prognos 2004	Förslag 2005	Beräknat 2006	Beräknat 2007-08
Utestående åtaganden vid årets början	1 285	961	3 000	3 500	
Nya åtaganden	961	3 000	3 500		
Infriade åtaganden	-1 285	-961	-3 000	-3 000	-500
Utestående åtaganden vid årets slut	961	3 000	3 500		
Erhållet/förslaget bemyndigande	0	3 000	4 000		

Regeringens överväganden

Svenska institutets mål för den del av verksamheten som finansieras inom utgiftsområde 5, är att öka kunskaperna om och intresset för svenskt kultur- och samhällsliv i utlandet. Detta kan också bidra till ökad tillväxt och sysselsättning i vårt land. SI skall inom ramen för uppgiften upprätthålla en informationsservice och ha ett samordningsansvar som tillgodoser utlandsmyndigheternas behov av att förmedla information om Sverige samt genomföra riktade projekt till olika målgrupper.

Regeringen bedömer, på grundval av en löpande dialog med myndigheten, att målen för verksamheten under 2003 har uppfyllts väl.

SI skall med sin speciella kompetens på kultur- och samhällsområdet fortsätta att ge de Sverigefrämjande insatserna ett kulturellt budskap och en intellektuell dimension.

I december 2003 presenterades Internationella kulturutredningen 2003 (SOU 2003:121). Flera av utredningens förslag syftar till att renodla Svenska institutets verksamhet och samtidigt stärka dess roll som huvudansvarig för det allmänna Sverigefrämjandet och bli en mer effektiv informationsförmedlare och samarbetspart för de svenska utlandsmyndigheterna, som i sina remissyttranden överlag ger Svenska institutets verksamhet högt betyg. En renodling av institutet i enlighet med utredningens förslag skulle medföra att ansvaret för vissa frågor bör föras över till andra myndigheter. Regeringen avser att under 2005 återkomma till riksdagen med anledning av utredningens betänkande.

I samband med att åtta länder i Central- och Östeuropa har blivit medlemmar i EU den 1 maj 2004 har utvecklingssamarbetet med dessa länder i princip avslutats. SI:s Sverigefrämjande verksamhet i dessa nya EU-länder finansieras där efter, i likhet med verksamheten i övriga EU-länder, över SI:s anslag inom utgiftsområde 5.

För år 2005 har anslaget beräknats till 75 298 000 kronor.

Tabell 3.24 Härledning av anslagsnivån 2005-2007, för 5:9 Svenska institutet

Tusental kronor

	2005	2006	2007
Anvisat 2004 ¹	74 408	74 408	74 408
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	890	1 630	2 926
Förslag/beräknat anslag	75 298	76 038	77 334

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2003 (bet. 2003/04:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2004 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

3.8.10 5:10 Information om Sverige i utlandet

Tabell 3.25 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2003	24 302	-24	
2004	Anslag	18 183 ¹	17 848
2005	Förslag	9 747	
2006	Beräknat	9 747	
2007	Beräknat	9 747	

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2004 års ekonomiska vårproposition (bet. 2003/04:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2005.

Anslaget används framför allt till att finansiera av regeringen prioriterade främjande- och informationsinsatser. Dessa insatser genomförs i huvudsak genom medel som delegeras till utlandsmyndigheterna. Flertalet av projekten initieras av myndigheterna själva i samarbete med nationella och lokala parter. Anslaget används också till inbjudningar av journalister till Sverige. Främjandet är idag en av utrikesförvaltningens huvuduppgifter. Utlandsmyndigheterna har en central roll i denna verksamhet. De delegerade

medlen är en viktig förutsättning för att genomföra uppdraget.

Regeringens överväganden

Insatserna föreslås koncentreras till EU:s medlemsländer, Nordamerika, Brasilien, Indien, Japan och Kina. Tonvikt skall läggas på information om Sverige som ledande nation inom profilmrådena IT, bioteknik, miljö, design, mode, musik, mat, barns rättigheter och jämställdhet. Från och med 2005 upphör den verksamhet som bedrivs av den parlamentariska kommittén för debatt om EU:s utveckling och framtid inför 2004 års regeringskonferens. Anslaget anvisas därmed 8 miljoner kronor mindre från och med 2005.

För år 2005 har anslaget beräknats till 9 701 000 kronor.

Tabell 3.26 Härledning av anslagsnivån 2005–2007, för 5:10 Information om Sverige i utlandet

Tusental kronor

	2005	2006	2007
Anvisat 2004 ¹	18 183	18 183	18 183
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	-8 000	-8 000	-8 000
Övrigt ²	-436	-436	-436
Förslag/beräknat anslag	9 747	9 747	9 747

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2003 (bet. 2003/04:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Valutaomräkning

3.8.11 5:11 Samarbete inom Östersjöregionen

Tabell 3.27 Anslagsutveckling

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande
2003	0	
2004	Anslag	0
2005	Förslag	22 000
2006	Beräknat	22 000
2007	Beräknat	22 000

Anslaget skall finansiera fortsatt integration och samverkan kring Östersjön.

Regeringens överväganden

Genom de baltiska ländernas och Polens anslut-

ning till EU har visionen om en enhetlig och dynamisk Östersjöregion präglad av hållbar utveckling och hög tillväxt och djup integration tagit ytterligare ett steg mot sitt förverkligande. Det är viktigt att Sverige tillsammans med övriga länder i regionen utnyttjar de möjligheter till ökat gemensamt välbefinnande som EU-utvidgningen innebär. Ett närmare samarbete mellan länderna inom områden som näringslivsutveckling, forskning och utbildning, kultur samt inom det sociala området innebär effektivare resursutnyttjande men också en ökad dynamik för tillväxt och välbefinnande.

För att främja ett fördjupat samarbete inom Östersjöregionen föreslås att ett nytt anslag inrättas inom utgiftsområde 5. Huvuddelen av verksamheten inom det nya anslaget kommer att förläggas till en ny Sidaenhet på Gotland. I övrigt kommer anslaget att finansiera nordiskt-baltiskt samarbete, inbegripet åtgärder mot människohandel. Verksamheten kommer att ha en tonvikt på ett fördjupat samarbete mellan Sverige och EU:s nya medlemsländer i östersjöområdet. Samarbetet skall utformas på ett sådant sätt att det är till ömsesidig nytta för både svenska och regionala parter.

Regeringen bedömer att anslaget för samarbete inom Östersjöregionen bör uppgå till 22 miljoner kronor. Det nya anslaget föreslås finansieras genom en minskning med 17 miljoner kronor av anslaget 7.8:1 Biståndsverksamhet samt med 5 miljoner kronor som i vårpropositionen föreslogs överföras från utgiftsområde 7 till utgiftsområde 5 för att motverka bl.a. människohandel.

För att bedriva verksamheten inom den nya Sidaenheten på Gotland beräknar regeringen att 20 permanenta tjänster kommer att behövas. Dessa finansieras över Sidas förvaltningsanslag.

För år 2005 har anslaget beräknats till 22 000 000 kronor.

Tabell 3.28 Härledning av anslagsnivån 2005–2007, för 5:11 Samarbete inom Östersjöregionen

Tusental kronor

	2005	2006	2007
Anvisat 2004	0	0	0
Överföring från 5:3	5 000	5 000	5 000
Överföring från 8:1	17 000	17 000	17 000
Förslag/beräknat anslag	22 000	22 000	22 000

Bilaga 1

Sveriges samlade bidrag till FN

Bilaga 1

Sveriges samlade bidrag till FN

Innehållsförteckning

Sveriges samlade bidrag till FN	5
---------------------------------------	---

Tabellförteckning

1.1 Sveriges samlade bidrag till FN	5
---	---

Sveriges samlade bidrag till FN

Tabell 1.1 Sveriges samlade bidrag till FN

Miljoner kronor

Myndighet	FN-organisation	2001	2002	2003	0/F ¹
1.	JUSTITIEDEPARTEMENTET				
	WIPO	1,0	1,1	1,1	0
2.	UTRIKESDEPARTEMENTET				
	FN:s reguljära budget (exkl. tribunalerna)	11,5	119,0	123,8	0
	FN:s fredsbevarande operationer	299,0	202,1	168,1	0
	UNIDO	9,0	9,0	8,5	0
	CTBTO	8,1	8,6	6,0	0
	Kemvapenkonventionen	4,4	5,6	6,0	0
	Övriga obligatoriska bidrag	2,5	3,4	4,6	0
	Fredsbevarande insatser	156,0	138,5	112,2	F
	DHA/UNOCHA	35,8	12,0	12,5	F
	GEF	7,0	49,3	136,8	F
	HABITAT	132,7	7,0	8,0	F
	IFAD	8,0	191,0	179,9	F
	ITC	47,0	10,0	8,5	F
	UNAIDS	50,0	72,0	60,0	F
	UNCDF	38,5	50,0	50,0	F
	UNDCP	7,0	38,5	38,5	F
	UNDP	795,0 ²	540,0	279,5	F
	UNFPA	163,0	185,0	210,0	F
	UNHCR	587,0 ³	196,9	400,0	F
	UNICEF	297,0	297,0	300,0	F
	UNIFEM	14,0	14,0	14,0	F
	UNRWA	165,0	170,0	175,0	F
	UN Staff College	4,0	4,0	3,0	F
	UNV	3,0	3,0	3,0	F
	Världsbanken/IDA	946,0	684,0	860,2	F
	WFP	210,0	210,0	210,0	F
	UNEP	-9,1	1,0	0,0	F
	Övrigt	-10,0	18,0	30,5	F
Sida	FAO	9,1	61,4	90,1	F
	" HABITAT	8,8	20,0	10,3	F
	" ICTP	4,0	9,0	7,0	F
	" ILO	63,7	55,2	28,3	F
	" ITC	3,1	1,5	1,1	F

Myndighet	FN-organisation	2001	2002	2003	0/F ¹
"	UNDCP	3,0	3,0	0,00	F
"	UNCTAD	4,0	4,5	4,0	F
	DHA/UNOCHA	82,7	90,0	93,4	F
"	UNDP	372,0	259,0	377,8	F
"	UNEP	22,0	17,5	7,6	F
"	UNFPA	9,3	2,0	15,3	F
"	UNHCR	13,8	55,0	72,0	F
"	UNICEF	395,0	374,0	403,5	F
"	UNIDO	-0,6	0,5	2,0	F
"	UNRISD	8,5	10,0	13,0	F
"	UNWRA	5,0	0,0	0,0	F
"	UNV	0,5	1,1	-3,5	F
"	Världsbanken/IDA	371,3	402,0	442,5	F
"	WFP	63,1	50,0	35,2	F
"	WHO/PSA	109,6	126,4	109,7	F
"	WIPO	0,0	0,0	0,0	F
"	WMU	24,0	25,0	22,8	F
"	PAHO	75,0	46,0	25,8	F
"	Övrigt	171,7	0,0	139,9	F
		5 800,0	4 852,0	5 306,4	
3.	FÖRSVARSDEPARTEMENTET				
	Fredsfrämjande truppinsatser	1 074,0	1 051,0	1 113,0	F
4.	SOCIALDEPARTEMENTET				
	WHO	9,2 ⁴	43,3	36,0	0
5.	UTBILDNINGSDEPARTEMENTET				
	UNESCO	32,3	30,9	31,0	0
6.	JORDBRUKSDEPARTEMENTET				
	FAO	35,3	34,4	28,6	0
7.	NÄRINGSDEPARTEMENTET				
	ILO	19,3	20,4	22,0	0
	WIPO	0,7	3,2	4,3	0
	IMO	1,6	1,7	1,7	0
	OTIF	0,7	0,8	0,7	0
	IRCA	0,0	0,0	0,0	0
	Luffartsverket				
	ICAO	4,0	3,9	3,4	0
	Post- & Telestyrelsen				
	" ITU	14,6	15,9	15,9	0
	" UPU	3,5	3,9	3,7	0
		44,4	49,8	51,7	

Myndighet	FN-organisation	2001	2002	2003	O/F ¹
8.	MILJÖDEPARTEMENTET				
	Miljöfonden	20,0	20,0	20,0	F
	SMHI WMO	3,8	4,0	4,0	O
	Övrigt	8,3	8,1	8,7	F
		<i>32,1</i>	<i>32,1</i>	<i>32,7</i>	
	TOTALT SUMMA	7 028,3	6 094,6	6 600,5	

¹O=obligatoriskt bidrag, F=frivilligt bidrag

²Tidigareläggning av 1:a utbetalningen 2002 (265,0)

³Tidigareläggning av 1:a utbetalningen 2002 (196,0)

4. 2:a utbetalningen för 2001